

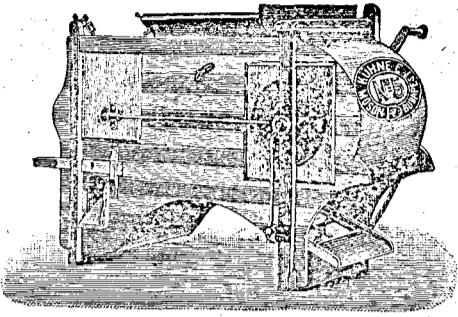
h 1-26

ERDELYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Julius 3.

27. SZÁM.

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r. t. Mosonban

elsőrendű kivitelben szállit: Rostákat és konkolyozókat,

Osborne tárcsásboronákat,

ekéket és tömörítőket,

hirneves sorvetőgépeket,

borsajtókat, tejgazdasági eszközöket

stb., stb.

2012

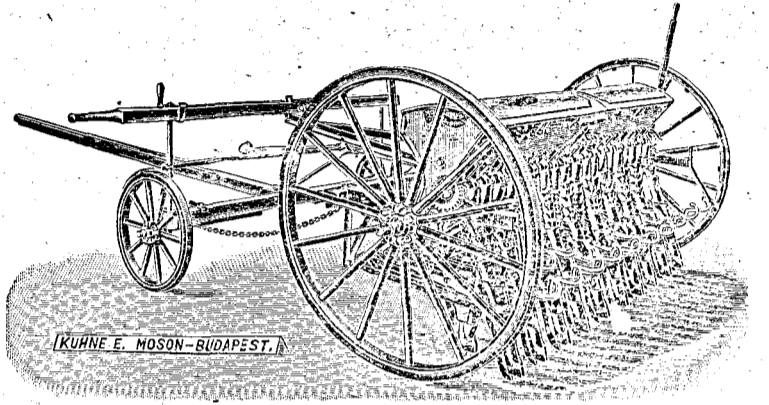
! Kérjünk árjegyzéket!

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókok:

Debrecen és Temesvár.

Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

kedvező fizetési feltételekkel legjutányosabban vásárolt

gazdasági gépeket,

mindennemű gazdasági eszközöket és cikkeket.

Értékesítünk gabonát, magvakat és gyapjút.

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick aratógépgyárának

kizárólagos képviselője.

2336

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D É V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és automobilon javítására.

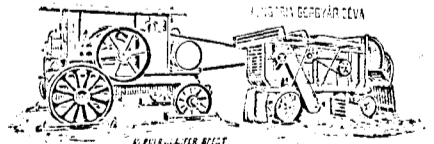
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

VEGYEN! **VEGYEN!**
Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési huzáson és a nyereség huzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyereség már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyeresége:
egy millió korona.

Huzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra
 A nyereségek azonnal a vevőt illetik.

Kapható a

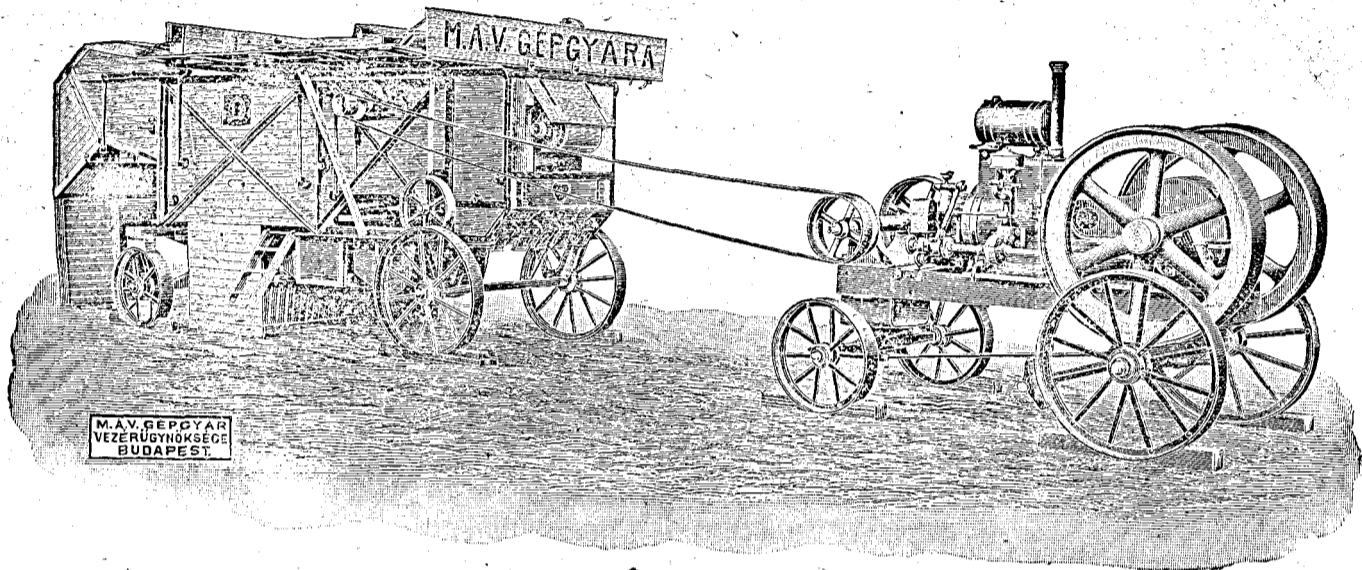
**Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 részvénytársaságnál**

Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legujabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

Őszi trágyázás!

Valódi védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos
 a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI. Andrássy út 49.

HUTTER GERŐ

Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült mülépei.

Sárga mülép 1 kgr. 5 korona.

Fehér mülép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasútállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel:

HUTTER GERŐ, mülépgyáros.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzalog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kiméző eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földcéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek

2018

A legmegbízhatóbban közvetítem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vétel ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENO Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

ERDÉLYI GAZDA

✓ Aktivált a parti-növé-
ási számban, sokszo-
lebegnek, a Blatte

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETESI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Megsárgult kalászosok.	329
A buza nemesítése. <i>Gáspár József IV.</i>	329
Komlótermelésünk 1909-ben. <i>Dr. Cséner Lajos.</i>	330

Kisebb szakközlemények.

A szitakötő bogarak szárnyassainkra vesze- delmesek. — Egyszerű gyümölcsfa támasz- tók. — Az alom minőségének befolyása a tejre.	331
--	-----

Kormányintézkedések.	331
------------------------------	-----

Vegyes közlemények.	332
-----------------------------	-----

Hirdetések.

Megsárgult kalászosok.

Végre elérkeztünk ahhoz az időhöz, amely után minden gazda szíve vágyik: az aratás idejéhez. A kalásztenger sárga, a buza megérett, acélossá lett, minden szála lecsüngő fejjel várja, hogy az aratómunkás oda suhintson a tövéhez éles kaszával: Daloló lányok gyűjtik kékbe és keresztbe a learatott életet, az anyaföld termését, amelyből tényleg az élet fenntartója, a mindennapi táplálék kerül ki rövid idő múlva. Aratnak mindenhol szerte-zéjjel az országban és ha az eddigi hírek nem tultoztak, akkor a t az örvendetes hirt is világgá bocsáthatjuk, hogy az idén jó termésre, dus aratásra van kilátás mindenhol.

Az áldott anyaföld termő ereje párosulva a szorgos emberi munkával az idén tehát meghozta a maga gyümölcsét. De nagy szükségünk is volt rá. Magyarország életének jóformán minden gyökérszálát a szántóföld táplálja. Mezőgazdaságunknak megingathatlan alapja a termőföld, a mezőgazdaságból él jóformán az iparunk és kereskedelmünk is, jó termés nélkül tehát nincs ebben az országban sem közgazdasági, sem társadalmi, sem pedig politikai élet. Jó termés nélkül nincs fogyasztás, fogyasztás nélkül nincs kereslet, nincs forgalom, egyszóval pang minden. A jó termés hiányát megérzi a kultura is, a művészet is.

Ránk nézve tehát valóságos életszükséglet, hogy jó termés legyen, gazdasági előrehaladásunk azután igazodik, hogy az aratók ajkára szomorú vagy vidám nóta fakad-e. Adjunk hálát az égnek, hogy az

idén annyi sok szomorúság után legalább az aratók ajkán nem fagy be a vidám nóta, ez annak a záloga lesz, hogy a sok szomorú dolgot összeroskadás nélkül ki fogjuk birni és egy újabb esztendő küzdelmeihez anélkül foghatunk hozzá, hogy a multból súlyos terheket kellene magunkal cipelnünk.

Alapjában véve azonban a gazdának kellene legkevésbé örülnie a jó termésnek. Még eddig nem volt az a boldog esztendő, hogy a gazda zavartalanul élvezhette volna munkájának gyümölcsét. Hovatovább megdönthetetlen igazsággá válik az a szomorú tapasztalat, hogy a termés csak arra való, legyen mivel kibirni a folyton növekedő terheket. Ma ez, holnap ismét más baj szakad a nyakunkb, s valamennyi ránk szakadó bajnál rendszeren a magyar gazdára apellálunk. Tiétek az ország, tiétek a föld, tiétek a földnek minden áldása, mutassátok meg tehát, hogy áldozatkészek vagytok. Ha jó a termés, áldozatok többet, ha pedig rossz a termés akkor, áldozatok sokat. És ha nincs semmi termés, akkor is áldozatok. A jó termés tehát nem jelent a magyar gazdára nézve egyebet, mint áldozatkészségének gyarapodását.

Es cserébe vajjon mit kap érte? Bizony az a válasz, amit e kérdésre adhatunk, nem valami örvendetes. Maig is ott tartunk még, hogy a magyar gazdának még a leginkább jogos kívánságait sem teljesítik. Hasztalan sürgetik a magyar gazdák a börze-reformot, az értékesítési viszonyok rendezését, hasztalan sürgetik a nekik kedvező kereskedelmi szerződéseket, a föld-hitel reformját, egyszóval mindazokat a dolgokat, amik lehetővé tennék, hogy a jó termésnek meg is legyen az igazi értéke, amivel méginkább fokozni lehetne a magyar gazdák áldozatkészségét, e kívánságokat teljesíteni nem akarják.

Pedig hát ez nagyon botor politika. Ha folyton csak a nemzet zömének, a gazdának áldozatkészségére apellálunk, adjuk meg nekik az áldozatkészségre való lehetőséget. Követelünk becsületes, minden keretelés nélküli agrár politikát. A sárguló kalásztenger, a mezőkön szaporodó kereszték, az aratók vidám nóta

figyelmeztetésként dörgik oda minden illetékes tényezőnek, hogy a magyar földön nem lesz addig vidám aratás, nem lesz addig igazán jó termés, amíg a magyar gazdák jogos kívánságai nem teljesülnek. De nem csak jó aratás nem lesz, hanem gazdasági és társadalmi jólét sem, mert hiszen mindez szoros összefüggésben van a magyar gazdának, a magyar földmivelőnek anyagi és erkölcsi jólétével, ez utóbbihoz pedig becsületes agrár politika nélkül sohasem juthatunk hozzá.

A buza nemesítése.

Irta: *Gáspár József.*

IV.

A megdőlés ellen, a nemesítésen kívül, védekeztem azzal is, hogy a trágyázást úgy irányítottam, miszerint tulsok könnyen felvehető tápanyaghoz a buza ne jusson, melyet úgy értem el, hogy az előző növény alá (zabosbökköny) teljesen érett trágyát hordattam, melyből a könnyen felvehető tápanyagot a zabosbökköny használta fel. Amint pedig 1—2 évi termesztés után a tábla termőereje iránt tájékozódttam: a trágyát csak olyan mértékben adtam, hogy megdölést ne okozzon, illetve tulsója fejlődésbe a vetést ne hozza.

Mint ovó intézkedést a megdőlés ellen minden évben alkalmaztam: a legeltetést, sársólást, sarlózást és a kaszálást, a buza tábla döltes foltjain, részben tanulmányozási célból, részben pedig a tanulók gyakorlati oktatásához bemutatás végett. Az ovó intézkedések mindenikének alkalmazásával elértem ugyan azt, hogy az ezek után sarjadzott buza nem dől meg, de a termés úgy mennyiségileg, mint minőségileg mindannyiszor mögötte maradt a szomszédos, érintetlenül hagyott dültes foltokénak. A sarjhajtások kalászaik elég jól kifejlődtek, nem egyszer még hosszabbra nőttek, mint az első hajtások kalászaik, csak hogy a virágok egymástól távolabb helyeződtek el, minek következtében a szokásos 18—20 hármásvirág helyett, csak 14—16 virág fejlődött ki egyegy sorban. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy az érés mindig megkésett, s ennek, mint természetszerű következménye: a szorultszeműség, sohasem maradt el.

Az összes **Aratási és Cséplési szükségleteinket**

legmegbízhatóbban és legelőnyösebben

A

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

S Z E R E Z H E T J Ü K B E !

Most megjelent „Aratási és Cséplési anyagok“ árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A szorultszeműség képződéséhez a fejlődésben késlekedő sarjhajtásoknak a rozsdá iránt való nagyobb fogékonysága is hozzájárult s legtöbbször a tulajdonképpeni ok erre volt vezethető, de fellépet az a rozsdából függetlenül is. 1901. és 1902. években ugyanis, hogy a rozsdát távol tartsam a részben legeltetett, részben sarlózott dűltes foltok sarjhajtásaitól, a szőlők permetezésénél használt bordoi keveréssel, június havában, kétszer permeteztetem a legszebb fejlődésben levő friss hajtásokat. A rozsdá csak nyomokban mutatkozott a permetezett növényeken, de ennek ellenére, a július hó elején, minden átmenet nélkül beállott nagy forróság, a kifejlődött, de még tejes szemeket, az egészen zöld kalászokban úgy „megszorította”, hogy az ezekről vett termés lelegeje alig ütötte meg a 76 kg. miűőségű súlyt; míg ezzel szemben az egész tábla átlagtermésé: 79.5 és 80 kg-os volt (hektóterület súly).

A legeltetett és sarlózott foltokon tett észleleteim a legeltetés káros voltáról győzték meg, mely alapon nemcsak a buza, hanem valamennyi kalászos vetésnek, úgy az őszi, mint a tavaszi legeltetését állandóan tilalmaztam.

A legeltetés káros következményének megtaláljuk magyarázatát, ha a korai vetéseket, tehát azokat, melyeknek az őszi legeltetése a legindokoltabbnak látszik, ősszel vizsgálat tárgyává tesszük: ha ugyanis, a földtől számított első bűtyök felett, a szárat alkotó levél gyöngyöletet szétfejtjük, ott fogjuk találni a bűtyökből kiinduló kis előképzett alakját a jövő kalásznak, mely a legeltetéssel vagy sarlózással, részben vagy egészben áldozatal esik. A legeltetett, sarlózott, vagy kaszált vetés tehát a legszebb fejlődés mellett is, nemcsak azért ad gyöngébb termést, mert az érése megkésik, hanem és pedig főképpen azért, mivel a második virágzásból hozza a termést. A „másod virágzás” pedig a buzánál is csak: „másod virágzás”, mely egyenlő körülmények között sohasem veheti fel a versenyt az első virágzással. Ezért ítélandó el s ezért káros bármely körülmények között: a legeltetés.

Aratás.

Az aratás ideje, mely az első években július hó 10—15 ike közé esett, annyira elretolódott a nemesítéssel, hogy annak 19-ik évében, már Péter és Pál napja után (június hó 29.) pár nappal az aratás megkezdhető volt. tehát egy—egy és fél héttel erett korábban be, mint az ottani — nem nemesített — közönségesen kezelt buzavetések.

Az aratásnál súlyt fektettem arra, hogy mihelyt a széleken is megsárgult az utolsó buzakalász, tehát a zsenge érés után azonnal, megkezdessék az aratás, és pedig olyan erővel,

hogy 1—2 napon minden év február 25-én is nyerjen. A teljes érés, augusztus 25-én állapotában aratott buza, jóllehet csak 1—2 napi különbség volt az aratás között: színét veszítette, fakó színt öltött, súlyban is megkönnyebbedett.

Az aratást részben sarlóval, részben a marokrakó aratógéppel végeztem; a kéveköti aratógépet, minthogy csak magas tarlót hagyva végzett jó munkát, tekintettel a szalma iránti igen nagy szükségre, a buza aratásra nem használtam.

(Folyt. köv.)

Komlótermelésünk 1909-ben.

Miután a tavalyi termés utolsó komlós zsákja is elindult nemzetközi útjára, meglehetősen összegezni hazánk múlt évi komlótermesztésének s értékesítésének eredményeit. Hál' Istennek! újont jót mondhatunk, s a komlóreménysegek megint föléledtek.

A természet megtette a magáét a komló kibuvásától kezdve egész a szedésig: különösebb, baj nem adta elő magát, sőt a júliusi szárazság még jót tett, legalább sok új kertben nem durvultak el a tobozok. Állati és penész-kár is alig 3%-ban volt. Ha terméshozamra, vagy minőségre kifogásolható volt némely komlóskert termése, azért csak a gazda vethet magára, mert az utolsó 3 évi 50—80—110 koronás (gyenge) árak sokakat annyira lehangoltak, hogy nem egy ujonc komlótermelő kiszáritotta a komlótöveket még az őszi folyamán, sokan pedig sajnálván a költséget, a kapás erőt más kulturában használták ki — a komlósban legfeljebb sarlóval irtották a burját — egyszer a nyáron. Az országos eredményekről az ide bezárt táblázat számol be:

Ország-rész	termelt k. h.	Termés holdanként			Értékesítés	
		átlag	leg-nagyobb termés	összesen	átlag pl. 100 kg.	maximális ár pl. 100 kg.
Királyhágóntúl	440	460.9	700	2028	305	440
Alföld	800	575	900	4600	300	360
Dunántul	170	277.5	380	466	299	390
Felvidék	22	334	500	73	267	324
Átlag:	—	411	620	—	317	378
Összesen:	1432	—	—	7167	—	—

Akik emlékeznek régebbi kimutatásokra, tudják, hogy volt már nagyobb is az ország komlóterülete, talán 1906-ban a magas komlóárak nyomán kulminált a komlósterület de a pár éven át jó középeurópai komlótermések miatt kiesvén divatból a magyar komló, — általában is nagyot eseti az ára: okossága volt idehaza annak, hogy sok gyenge hozama, vagy gyenge minőségű, vagy igen régi komlóskertet, vagy exponált helyen lévő felhagytak, kivág-

tak. Ezzel megszüntünk bizonyos tultermelés okozói lenni (1906-ban ca 4400 q. volt a kivitelünk,) — ám még mindig termelt annyi a muat évben is, hogy a hazai sörgyárak szükségleteinek fedezhetése után kivitelre is szépen maradt.

A kat. holdankénti terméseredményeket figyelve látjuk, hogy 411 kgr. volt a száraz komlótermés orsz. átlagban. az előző 1908. évben 388.5 kgr. (ezután a zárjelbetett számok az 1908. évre vonatkoznak). Tehát jelentékeny az emelkedés. Azonban még mindig nem olyan eredmény, a mely a középeurópai termésekkel felvehetné a versenyt — a minőség megtartása mellett.

Jobbán kielégít az Alföld 575 kgr-os átlagtermése (474 kgr.), de csökkent a Dunántul 277.5 kgr. (372) és a felvidék 334 (376) kgr. Minimális termések ezen 4 fő vidéken voltak: 700 kgr. (Erdély, Ilyefalva), 900 kgr. (Bácska Petrőc), 380 kgr. (Zala, Letenye), 500 kgr. (Ung. Karcava). Ezen legtöbb termések átlaga 620 kgr. bizony jó lenne, ha az országos átlagtermést ide tudnánk fokozni, a minőség rontása nélkül.

Már fényesebb képet mutat az értékesítés statisztikája. Miután nagyon gyenge lett Csehország termése, de minőségileg sem igen sikerült Közép Európa termése sem — hát 2—3 évi nyomorgás után megint nagy szükség volt, a magyar komlóra, az európai konjunkturában. Mikor még karón volt a termés, már jártak itt-ott nyárutóján ügynökök s Segesvár meg Székelykeresztúr környékén elővásárokat csináltak, 150—200 koronával is, mázsánként, Mindég megbízhatlan üzlet ez. mert ime az országos átlagár: 292 korona is jóval többre rugott (108.2 kor. 1908-ban); az erdélyi részekben 305 kor. (120 K.), az Alföldön 300 kor. (81 K.) és a felvidéken 267 kor. (100 K.) volt, a mm. átlagár. Maximális árak a fenti 4 vidéken 440 K. (Mezőszengyel), 360 K. (Raffna), 390 K. (Somogyvár); 324 K. (Alsó Zsembér voltak).

Jövedelmezőség szempontjából, az országos átlagokat ki vesszük, illetve amortizálására, évi költségekre, adóra. stb., kat. holdanként átlagban 600 koronát számítunk (levonásként,) úgy 411 kgr. x 292 kor. = 1200 kor. nyers jövedelem, ebből le, költség: 600 kor. mivel kat. holdanként tiszta jövedelem 600 kor., s ha országrészenként végezzük az átlagok szorzását, s mindenütt megtartva a 600 koronás leszámítást, úgy a következő számok: 803 K., 1025 K. 233 K., 291 K. jelentik a tiszta jövedelmet. természetesen a Felvidéken kevesebb lesz a az üzemműködés, így az erdélyi részekben, a Dunántulon talán több — tehát a tiszta jövedelem száma igen változatos — sokkal jobb mint az átlagé.

Szab., „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gözcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajművelő eszközök.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

Az ország közgazdasága szempontjából így áll a komlótermelés képe 1909-ben:

Év.	Behozatal	
	Mennyiség mm.	Értéke korona
1909	6460	1.292.000
1908	6865	1.353.080
1907	7138	1.514.040
1906	4960	1.916.800

Év.	Kivitel	
	Mennyiség mm.	Értéke korona
1909	11.603	986.255
1908	7606	646.510
1907	13048	1.370.040
1906	9413	2.070.860

Ezen táblázatok adatainak összehasonlítása előtt csak jelzem a fenti kimutatás természetének eltérését: ott a termelés eredményét számítottam ki a hiv. statisztikai jelentéséből.

A behozatal mennyisége tehát 1906 óta erősbödött, de javult a kivitel mennyisége is: s lényeges dolog, hogy kártétel többletünk már-már állandósul. 1909-ben 5143 q. volt a kiviteli többlet. S mégis nem igen vigasztaló ez a szám, mert, miért kell nekünk behoznunk külföldi komlót, hogy nekünk annyi fölöslegünk terem. *Erre a hazai sörgyárak tudnának felelni!* De még szürkébbé válik a kép, ha a kivitt komlótermésünk összértékét hasonlítjuk össze, a behozott idegen komló összértékével! Hát akkor látjuk, hogy a majdnem kétannyi kiviteli komlóinkért 1909-ben 305.746 koronával kevesebbet kaptunk mint a behozatali komlóért. De még frappánsabb, ha összehasonlítom a behozatal és kivitel forgalmi métermázsájának az árát:

	Kivitel per q.	Behozatal per q.	Külömbőség.
1906-ban	220 kor.	200 kor.	20 kor.
1907-ben	105 »	220 »	115 »
1908-ban	85 »	400 »	315 »

Megdöbbenők és elszomorítók ezen számok: mert tudnunk kell, hogy a behozatali komlóban nagy %-ban magyar komló szerepel, s métermázsánként 400 koronát fizetünk azért a behozatali komlóért, amelyet a külföldi ügynök 85 koronáért ragadott el a magyar termelő kezéből, s ugyanaz a komló 315 koronával drágábban kerül a magyar sörgyárakba, csak azért, mert utazott s egy rongy osztrák vignettával van meghamisítva. Mikor értik meg azt már valahára a magyar sörgyárosok, s mikor indulnak meg már az illetékes faktorok, hogy a magyar komlókereskedelem ügyét egészségesebb irányba tereljék? Dr. Cséner Lajos.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A szitakötő bogarak szárnyasainkra veszedelmesek. A libella (Libellula) néven is ismeretes szitakötő rovarok, amelyek tudvalegleg poshadó vagy igen lassu folyásu

vizek felett s kivált a parti növényzetek között gyakran óriási számban, sokszor ketten összeragadva is lebegnek, a „Blätter f. d. d. Hausfrau“ közlése szerint újabb időben arra váltak gyanusakká, hogy bizonyos — hasznos szárnyasállatainkra veszélyes — betegséget okoznak akként, hogy ez állatok emésztőcsatornájába jutva, a bennük foglalt filáriákat (szőrféregke porontyait) közvetetik a háziszárnyasba.

Külföldön, mondott vizű területeken már régebben észlelték a baromfitenyésztők, hogy állataik egy sájátságos gyógyíthatlan betegségbe estek. E betegség első jeleképpen szét-szört. lágy héju, felrepedt tojásokat találtak, ezt követőleg pedig azt észlelték, hogy már lágy héja se képződik a tojásnak, hanem az a bélsárral együtt ürül ki a szárnyasból.

A baj kezdetén még felkeresik fészüket a baromfiak s rendes viselkedést mutatnak de csakhamar félrehúzódnak, leverten elülnek, gurnyasztanak, tarajuk elhalványul, s gyorsan leromlanak és sokan el is pusztulnak. Belső szerveik vizsgálatánál látni lehet, hogy petefészük s a vele kapcsolatos tojáskészülék nyálkahártyája. foltosan, fekélyesen elhalt s bűzös enyvvvel fedett.

Véletlenül jöttek reá, hogy ezt a betegséget a szitakötők közvetítik.

Egy baromfiudvarból ugyanis néhány szárnyas megszökött. Egy tó melletti fűvelőn találtak reájuk, hol szitakötők teméntelen mennyiségben tartozkodtak. A szárnyasokat hazavitték, külön helyezték s másnap már meg lehetett állapítani rajtuk a szóbanforgó betegség első jeleit, mely jelek a szitakötőkhöz nem jutott többi baromfi egyetlen példányán se mutatkoztak.

E baj meglepheti a tyukfélét épügy, mint a vízi szárnyast, Az ellene való védekezés önként érthető: meg kell lehetőleg akadályozni, hogy a szárnyas libellákat falhasson fel.

Alonostori Károly.

+ Egyszerű gyümölcsfa-támasztók.

A gyümölcsfa igen megrakott fa gyakran zavarba hozza a gazdát, mert rendszeren nincs annyi támasztó kéznél, mint a mennyire szükség lenne. Segíthet magán ilyen esetben a gazda következő egyszerű módon. Két hosszú paszulykarót felső hegyüktől mintegy fél méterre jó erős kötővel összekötünk. Az ilyen karópárt a többi ágak között könnyen a megtámasztandó áig dughatjuk. Ha ez megtörtént, akkor a karók alsó végeit addig távolítjuk egymástól, a míg a kötés felett így keletkezett kétágu villába kerül az ág ezután az alsó végeket annyira összehúzzuk, hogy az ág a kívánt magasságig felemeltessék. Ezen eljárás igen könnyű, majd semmibe sem kerül és bármily mennyiségben könnyen alkalmazható. Hogy az ágakat a megsérüléstől megóvjuk, az ágat tartó villába szalmakötelet alkalmazhatunk és a karók összekötése is történhetik szalmával.

+ Az alom minőségének befolyása a tejre. A szalmáról bátran állitható, hogy az a legrégebb és legtermészeteszerűbb almozó anyag. A fejős tehenek alá csak teljesen egészséges és száraz szalmával szabad almozni. sokfelé azonban a szalma minőségére nincsenek tekintettel, abban a föltevésben, hogy az elég puha fekvőhelyet szolgáltat és egyéb rendeltetésre nincs, mint az ürülékek folyékony részét felfogni; pedig a szalma minősége más szempontból is figyelmet érdemel.

Egy gazdaságban, hol a vaj hibás minőségű és a tej szappanszerű volt, kiderült, hogy

ennek oka egyedül és kizárólag a rossz alom szalmában rejlik. Almozásra ugyanis egy régi megpenészedett szalmakazalból származó bűzös szalmát használtak; már most tudva, hogy a tehenek tőgyeikkel az almon fekszenek, bizonyosnak vehetjük, hogy a szalma rothadását okozó baktériumok a tőgyre kerülnek és fejés közben a tejbe jutnak, mely fejlődésükre kiválóan alkalmas tápanyagul szolgál, s ha a tej ily módon rosszszemű baktériumokkal mintegy beoltott, jó vajat többé sohasem szolgáltathat. Midőn a szóban forgó gazdaságban az istállót alaposan kitisztították, a tőgyet szappanos vízzel gondosan megmosták és friss almot adtak, a tej és vaj azonnal kifogástalan minőségűekké váltak.

A hangafü szintén alkalmatlan az almozásra, mert többnyire penészes és romlott, ha azután éppen kénytelenek volnánk hangafüvel almozni, tanácsos a tőgyet fejés előtt különös gonddal megmosni és megtörölni, hogy az alomból reátapadó ártalmas organizmusoktól megtisztíttassék. Éppen oly veszedelmes almozóanyag a pohánkaszalma is, mely igen sokszor penészes s ennél fogva a tejet, főleg ha a tőgyet fejés előtt nem tisztogatják meg lelkiismeretesen, kellemetlen ízűvé és a vajat is hibássá teheti.

A tej hibás voltának okát többnyire a takarmánynak szokták tulajdonítani; a fentebb közölték nyomán azonban bátran állithatjuk, hogy a legkifogástalanabb takarmány mellett, ha az alom hibás s ha a tőgyet kellőképpen nem tisztogatják, kellemetlen ízű tej és hibás vaj nyerhető s így az almozásra használt anyag minőségére kiváló figyelem fordítandó

F. Sz.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

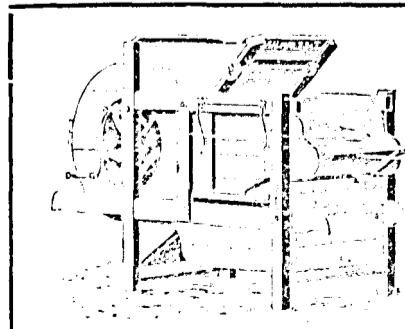
Baromfitenyésztési tanfolyam tanító-nőkrészére. A baromfitenyésztési szakismereteknek hatékonyabb terjesztése érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a gödöllői állami baromfitenyésztési iskolánál egy hat hetes szaktanfolyamot rendez, melyen 10 tanítónő nyér elméleti és gyakorlati oktatást a baromfitenyésztés minden ágából.

Régi hiányt van hivatva pótolni ezen tanfolyam, mert amikor a tulnyomó mértékben a nép körében működő tanítónők részére teszi hozzáférhetővé a baromfitenyésztésre vonatkozó szakismereteket, azzal végeredményében a földművelő nép szakismereteit fogja bővíteni, tökéletesíteni.

A tanfolyam teljesen díjtalan, az azon való részvétel alig kíván valamelyes anyagi áldozatot, a minthogy minden egyes résztvevő napi 2 kor: segélydíjat élvez, melytől teljes ellátásának költségei mintegy 1 kor 50 fillért tesznek ki.

A tanfolyam július hó 15-én kezdődve augusztus hó 31-éig tart. A főlvetel iránti kérvények július hó 5 éig a gödöllői m. kir. baromfitenyésztő munkásnőket képező iskolához, nyújtandók be.

Vigyázat az állatok bőrének lefejtésénél. Valamennyi vármegye alispánjához és thjf. város polgármesteréhez 51909/III-1. sz. a. a földművelésügyi miniszter az alábbi körrendeletet intézte: Tudomásomra jutott, hogy a fogyasztásra levágott állatok vágóhídi feldolgozását végző iparosok a husvizsgálat tárgyában 54.300/1908. szám alatt kiadott iteni rendelet

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-szerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő **„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“** Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

ERDELYRESZI VEZÉRKÉPVISELET SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy.

50. §-a ellenére még mindig nem fordítanak kellő gondot arra, hogy az állatok bőre lefejtés közben értékcsökkenést ne szenvedjen. Tekintettel a kérdés fontos nemzetgazdasági jelentőségére, felhívom Cimet, utasítsa a törvényhatóság területén levő husvizsgálókat, hogy a fent idézett rendeletszakasznak a bőrök lefejtésénél követendő eljárásra vonatkozó rendelkezése pontos betartására mindenkor különös gondot fordítsanak. Budapest, 1910. májns hó 28.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK

— **Az ideai termés.** Junius 28-án jelent meg a földm. miniszter legújabb jelentése az az ideai várható termésről.

A gazdasági tudósítók junius 25-iki termésbecslése szerint a remélhető termés:

	1010-ben millió	1909-ben métermázsza
buza	54.63	30.85
rozs	16.41	11.95
árpa	14.80	15.64
zab	11.70	13.39

Kedvező időjárás esetén nincsen kizárva, hogy a buza és a rozs még az eddigi becsléseket is javítani képes lesz és különösen valószínű ez, hogy ha a remélt minőség az eredetileg várt eredményeket igazolni fogja. Sajnos, az árpa és főként a zabvetésekhez fűződő remények mindinkább csökkennek az elég sok helyen mutatkozó tökéletlen fejlődés és egyéb okok következtében.

Tengeri. Az időjárás meleg és esőzéssel váltakozva nagyon kedvezett a fejlődés további folyamatának s a legszebb reményekre jogosít.

Burgonya. Az ültetések eddigi kedvező állapota továbbra is változatlanul maradt.

Kerti vetemények. Az esőzésben bővelkedő időjárás az ország minden vidékén előnyösen befolyásolta a vetések további fejlődését.

Kender és len. Az esőben bővelkedő időjárás ugy a len, mint a kender fejlődésének kedvezett.

Czukorrépa és takarmányrépa. A vetések eddigi kedvező fejlődését a csapadékos időjárás előmozdította. A termés kilátás tulnyomólag igen kedvező.

Mesterséges takarmányok. A lóhere és lucernavetések második hajtása dusan és rohamosan fejlődik és az első kaszálásnál többnyire bővebb termést ígér.

Szőlő. Az időjárás a további fejlődésnek kedvezett és tulnyomólag kedvező körülmények közt halad előre. Néhány vidéken azonban a virágzást a szélvihar és az eső megzavarta, több helyen pedig a peronoszpóra és lisztharmat nagyobb mértékben lépett fel s a peronoszpóra ellen ismételt permetezéssel történt védekezést az eső a védőanyag lemosásával nagyon meghiúsította, sőt némely helyeken egészen megihusította. A szőlőmoly is több helyen érzékenyebb károkat okoz. A kötözés, permetezés és néhol újabb kapálás munkái folynak.

Gsümölcs. A mutatkozó termés további fejlődésére az időjárás általában nem volt kedvezőtlennek mondható.

— **A székely gazdák szervezkedése.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: Háromszékvármegye gazdaközönsége már régen hiányát érezte egy erőteljes gazdasági egyesületnek, melyet eddig nem sikerült semmiképp sem létrehozni. Szentkereszty Béla báró főispán munkássága azonban tett alá hozta ezt a kérést is. Értekezletre hívta meg a vármegye gazdáit, hogy velük a gazdasági egyesület megalakításának feltételeit megbeszélje. A vármegyeház ülésébe több mint 200 főnyi gazdaközönség jelent meg, kik előtt Szentkereszty Béla báró fejtette ki a megalakítandó gazdasági egyesület célját és feladatait. Nagy Károly kézdivásárhelyi igazgató szólott ezután. Elismeréssel adózott a főispánnak a kezdeményezésért, mely a megye gazdáit egy táborba hozta, majd Imreh Béla gazdasági bizottsági titkár terjesztette elő a »Háromszékvármegyei Gazdasági Egyesület« megalakítására vonatkozó javaslatot. Az előterjesztett javaslat felett megindult vitában

résztvettek Bogdán Arthur, Benkő Pál, Roediger Lajos, Sinkovits Ottó dr., Domokos Ödön dr., Béli Pál dr. és mások, mire a gyűlés kimondotta, hogy megalakítja a »Háromszékvármegyei Gazdasági Egyesület«-et. Az alapszabályok megszövegezésére és az egyesület szervezetének megállapítására bizottságot küldött ki. A bizottság munkájának elvégzésével az egyesület, — melynek eddig 10 alapító és 70 rendes tagja van, — végleg megalakul.

— **A komlóskertek állásáról.** Napfény és esővel váltakozó időjárás mellett a komló már a karó magasságát érte és dusan kezdi oldalágait hajtani. Ennek a komlónak indája és levelei egészségesek; termés kilátása kedvező. Nem mondható azonban ez, sajnosan, a gyengébb ültetésekről. Ezeknek indái az idén ismét nagy mértékben föllépett pajor kártétele következtében gyengék és vékonyak, még csak a fél karómagasságát érték el, alig hajtanak oldalágakat és a karó csucsát egyáltalán alig fogják elérni. Ezekben a komlóskertekben gyenge termés ígérkezik. Ezenkívül sok tőke egészen meddő maradt, részint mert beteg, üszögös vagy rozsdás volt és elhalt, részint mert a hajtásokat a pajor elrágta és elszáradtak. Erdély komlóskertjeiben az idén mintegy 50% arányban jó termésre, 30% arányban gyenge termésre és 20% arányban semmi termésre sem lehet számítani. Ezen az időjárás már nem segíthet, mivel a hiányzó tőkék már nem pótolhatók. A korai komló bár elérte a karó magasságát, de kevés oldalágat hajtott és már virágozni kezdett. Nagy termést azonban, mint rendesen, nem fog adni. Az utóbbi komlótermésből semmi készlet sincsen, mert a természetők mindent eladtak. Komlóelövételek nem köttetnek.

— **A világ gabonatermése.** A világ gabonatermésének várható eredményeit már most kezdik felbecsülni. Angol forrásból érkezett hírek szerint igen jó világtermésre van kilátás. A bevetett terület ugy a tengerentúl, mint a kontinentális országokban mindenütt szaporodott. Londonból jelentik, hogy ott Magyarország buza- és rozstermését rendkívül kedvezőnek, árpatermését jónak és zabtermését gyengének mondják. Ausztriában is jó termést várnak. Hivatalos indiai jelentések szerint ott is rekordtermést várnak. A bevetett terület 6.6 százalékkal nagyobb, mint a múlt évben volt s a termés eredményét 9.6 millió tonnára becsülik, tehát 25 százalékkal többre, mint az elmúlt esztendőben. A múlt évben 7.6 millió tonna termés mellett egy millió koronánál valamivel többet exportáltak, ebből 90 százalék Angliába jutott. Ebben az évben legalább két millió tonnára becsülik az exportálható gabonamennyiséget, feltéve, ha Európában nem lesz nagyon olcsó a buza. Hogy milyen kedvezőnek ígérkezik az ideai termés, kiténik abból is, hogy 42 esztendő óta mindössze csak tizszer volt egy millió tonna India exportja.

— **Az adóreform és a gazdák.** A »Budapesti Levelező« jelenti: Most, hogy az adóreform törvények szentesítése óta már hosszabb idő telt el s azok nemcsak részleges, de egészében való életbeléptetésétől is csak néhány hónap választ el, joggal azt hihették a gazdák, hogy az új adótörvényekkel szemben újabb agitáció nem fog megindulni. Hanem a kötött kompromisszumhoz képest az összes érdekeltségek azoknak egyidőben való életbeléptetését, ha nem is sürgetni — de legalább is tűrni fogják. A legnagyobb megütközéssel vettek azonban tudomást arról a mozgalomról, melyet az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés indított az új adótörvények ellen, noha ő is egyike volt azon testületeknek, amelyek meghallgattatván, a kompromisszumhoz a maga részéről szintén hozzájárult. Az új kormányváltozás, ugy látszik, reménysegeket ébresztett ezen egyesület által képviselt társadalmi körben arra nézve, hogy megfelelő hangulat keltezésével, — különösen a választások küszöbén, — sikerülend oly ígéretek kieroszakolni a jelen kormánytól, amelynek alapján az új adótörvények módosításával maguknak egyoldalu

kedvezéseket eszközölhetnének ki. Tekintettel arra hogy a kereskedelmi miniszter az O. M. K. E. kérelmét máris a pénzügyminiszter figyelmébe ajánlotta, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya is foglalkozott e kérdéssel, melynek határozatából kifolyólag felterjesztést intéztek Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszterhez, hogy járjon közre az új adótörvényeknek 1911. január 1-én egészben való életbeléptetése iránt.

— **A szőlő állása.** A »Földmívelésügyi Értesítő« legutóbb a szőlők állásáról és a termés kilátásokról a következő jelentést közli: »A további fejlődés többnyire kedvező körülmények közt szépen halad előre. A szőlő hajtása erős, egészséges és a fürtök is nagyobbára kellő számban mutatkoznak. A kedvező termés kilátást azonban a mindinkább terjedő peronoszpóra fenyegeti, bár permetezéssel mindenütt védekeznek ellene. A virágzás általában megindult és az eső vagy szél csak kevés helyen zavarta meg. Kötözés, permetezés és kapálás folyamatban vannak. Helyenként a szőlőmoly okozott jelentékeny kárt.« Részletes jelentése pedig ezeket tartalmazza: »Duna balpartján a szőlő most kezd virágozni. Erőteljesen növeli hajtásait és fürtök szép számban mutatkoznak. Permetezés és kötözése folyamatban van. Többhelyütt peronoszpóra mutatkozik. A Duna jobbpartján szépen és erőteljesen fejlődik, második kapálása, kötése, permetezése folyamatban van. Virágzik. Fürtképződése kedvező. Jó közép, sőt helyenként bő termést ígér. A Duna-Tisza közén virágzik, fürtök szépen mutatkoznak, kötözik és kapálják; helyenként már másodszor is permetezik. Jó termésre van kilátás. A Tisza jobbpartján a szőlő fejlődésének az időjárás nagyon kedvezett. Kötözése és permetezése folyamatban van. A Tisza balpartján második permetezése és kötözése megtörtént. Virágzik. Középtermést ígér. Peronoszpóra mutatkozik. A Tisza-Maros szögén a szőlő kielégítően fejlődik. Permetezése megtörtént. Jó termést ígér. A Királyhágontuli vármegyékben szépen fejlődik s többnyire jó termést ígér. Második kapálása és permetezése megkezdődött. Virágzik.«

— **Az országos borértékesítő részvénytársaság ügye.** A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé« nek igazgatóválasztmánya Zselénszky Róbert gróf elnöklésével most megtartott ülésén tárgyalta a földmívelésügyi miniszter által véleményadás végett leküldött borértékesítési tervezetet. Drucker Jenő dr., királyi tanácsos, igazgató előadása nyomán beható vita indult meg a kérdéstről, melyben a nagyszámban jelen volt igazgatóválasztmányi tagok mind részt vettek. A választmány őszinte örömmel üdvözölte a földmívelésügyi miniszternek igyekezetét, hogy egyrészt a kvalitásos hegyi borok értékesítését kívánja előmozdítani, másrészt pedig száználmas vámkülföldi borexportunkat óhajtja egy e célból létesült részvénytársaság erkölcsi és anyagi támogatásával fokozni. Örömmel üdvözölte még a választmány a tervezetnek horközraktári intézmény megvalósítására vonatkozó részét is, de mivel a javaslat részleteit illetőleg a felszólalók nézetei erősen különböznek egymástól, sürgős felterjesztést intéz az egyesület a miniszterhez, hogy a kérdésnek minden oldalról való megvitatása, illetve a különböző véleményeknek a miniszteri tervezettel való megegyeztetése céljából szaktanácskozmányt hívjon össze.

— **Az ideai jégkárok.** Az utóbbi zivatáros idők az egész országban nagy jégkárokat idéztek elő. A bejelentett károk összegét, körülbelül 25 millió koronára teszik. Természetesen pontos adatok még nincsenek ezekről a károkról. A károknak mintegy 10—15 százaléka a biztosító társaságok részéről kifizetésre kerül.

— **Pótvásár engedélyezése Zilahon.** A keresk. miniszter 41882 - 1910. számú leirata szerint megengedte, hogy a Szilágy vármegye területéhez tartozó Zilah rend. tanácsu városban a f. évi junius hó 1-re és 2-ára eső, de elmaradt országos vásár helyett, folyó évi július hó 6-án és 7-én pótvásár tartassék.

— Birto'k-bérletet keresők figyelmébe ajánljuk Dr. Pethő József és Pethő György tulajdonosoknak mai számunkban megjelent hirdetését.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H Á Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

**Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen
gyógyszerész védve**

Csak az apáca védőjegye, az igazi. A légzőszervek minden megbetegedése, köhögés vércső, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörcs és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyilalás és különösen influenza ellen stb. használni. 2 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy csaiádi üveg **61 korona.**

THIERRY A. BALZSAM.

THIERRY A. BALZSAM.

CENTIFOLIA-KENŐCSE
meglepő, csatlhatatlan és utóérhetetlen gyógyíthatású még a régi, sőt rákos sebeknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyulladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, genyedet, sokszor főülőségessé teszi a fájdalmas operációt.
2 tégely **3-60 korona.**

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

2300

**„Nős gazdatiszt
állást keres.”**

Cím:

Kiadóhivatalban

2474

Haszonbér hirdetmény.

Torján, Háromszék megye egyik legszebb nagyközségében, Kézdivásárhely közelében,

1910. év okt. 1-től több évekre

haszonbérbe kiadó:

dr. Pethő József és Pethő Györgynek 2-2 tagban fekvő birtokaik, melyeknek területe mintegy 200 kat. hold szántó föld, 40 kh. rét, s 380 kh.-nyi erdőnek legeltetési és faizási jogával.

Ezen csaknem egyenlő területű birtokok, a faluban 2 különálló lakház és melléképületekkel külön-külön, de esetleg együtt is kibérelhetők s megtekinthetők; Torján (Háromszék m.) dr. Pethő József utján és bővebb tájékoztató levélben Pethő György jószágigazgatójánál

Szatmár-Németiben. 2473

**„ADRIAI”
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT**

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

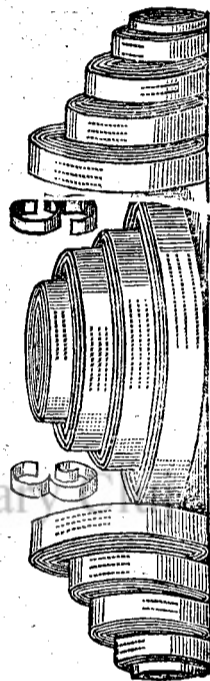
Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS

vezérfelügyelő

2091

**Gmeiner &
gépszijgyár
Brassó.**

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dupla színbörgépszijat 600 mm. szélességig.

Többféle vvaró és kötőszijat legjobbminőségben.

Elsőrendű gépszijbőröket javításokhoz minden vastagságban.

Azonkívül szállít legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgépek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozó gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnár-utca 11.

2016

A kolozsvári Vöröskereszt-Egylet kórháza.

Erzsébet-Mária kórház és Szanatorium Kolozsvárt, Magyar-utca 35. szám. Igazgatóság ugyanott.

Ez a Szanatorium európai nivón áll. Az ellátás kitünő. A beteg, mintha családi körben lenne a kiváló humanista dr. Brant József miniszteri tanácsos, ny. egyetemi tanár körültekintő vezetése mellett.

Az intézetbe felvétetik minden rangu és felekezeti gyógyítható beteg, kivéve heveny, fertőző és elmebeteg bántalommal szenvedőket.

A napi ápolási díjak mérsékeltek, nem drágábbak a klinikák vagy kórházak külön árainál. Az ápolási díjban foglaltatnak: elsőrendű, naponta ötszöri étkezés, ápolás, egyszerűbb gyógy és kötszerek, fehér és ágyneműk, fűtés, világítás,

valamint az intézeti orvos látogatása naponta egyszer vagy kétszer. Minden beteg tetszése szerint választhat kezelő orvost, kinek kölcsönöscsa megállapított tisztelődiját külön fizeti, valamint az intézeti orvosnak a rendesen kívül kívánt látogatásait.

Ha műtét kívánatos, akkor annak díja előre fizetendő. Korlátolt anyagi viszonyok közt levő betegek, a műtét díj fizetése alól fel is menthetők, de ilyen esetben műtétet csak az intézet orvosszomszélyzeto végez.

Azon első és másodosztályos betegek, kik az intézetben 14. hónapnál hosszabban tartozkodnak, ápolási díj mérséklésre tarthatnak igényt, ugyszintén kisebb javadalmazásu tisztviselők, valamint katonatisztek özvegyei és árvái.

Az intézetnek van testgyógyászati és nyáron át vizgyógyászati osztálya is. Testgyógyászati díjak: egy óra 2 korona, egy hóra 50 korona.

Vizgyógyászati díj hetenkint 15 korona.

2464

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által a — Nagyméltóságú m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatásával — Kolozsvárt, a sétatéri kiállítási helyiségekben 1910. Szeptember 1., 2., 3. és 4.-én rendezendő

XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás és tenyészállatvásár PROGRAMMJA.

I. A kiállítás napirendje.

Első nap: csütörtök, szeptember 1-én reggel 7 órától a bíráló bizottságok működése és a bírálat eredményének kifüggesztése, 11 órakor a kiállítás megnyitása, d. u. 4—7 óráig zene, 5—6 óráig fogatok jártatása. Belépti díj délelőtt 2 korona, délután 60 fillér.

Második nap: pénteken, szeptember 2-án délelőtt 10 órakor a fogatok bírálata; d. u. 4—7 óráig zene. Belépti díj e napon d. e. 1 korona, d. u. 60 fillér.

Harmadik nap: szombaton, szeptember 3-án délelőtt 10—12 óráig a díjazott állatok elővezetése; ugyanakkor és délután tenyészállatvásár és a bejelentett állatok árverezése; d. u. 4—7 óráig zene. Belépti díj e napon délelőtt 1 korona, d. u. 60 fillér.

Negyedik nap: vasárnap, szeptember 4-én d. e. 10 órakor a díjak ünnepélyes kiosztása; egész nap vásár és árverezés; d. u. 4—7 óráig zene, 6 órakor a kiáll. ingyen-tárgysorsjáték húzása. Belépti díj d. e. 1 kor., d. u. 60 fillér.

Gyermekek és katonák (az őrmesterig bezárólag) a fent említett belépti díjak felét fizetik.

Névre szóló állandó belépti jegy, mely tulajdonosa által bárhányszori belépésre használható, darabonként az állatkiállításra: 4 korona.

Minden belépőjegy (a féljegy is) a kiállítás ingyen-tárgysorsjátékának szeptember 4-én d. u. 6 órakor tartandó húzásán egy számmal játszik.

A kiállítás megnyitattik 1910. szeptember 1-én d. e. 11 órakor s tart szeptember 4-én este 6 óráig és ezen időn belül naponként reggel 8 órától esti 8 óráig a látogatók részére nyitva áll.

II. A kiállítás beosztása és jutalmai.

A kiállítás célja kizárólag az Erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése lévén, ennél fogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született állatok lesznek arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók.

Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csakis elismerő oklevelet nyerhetnek.

A díjak a két első osztályban két kategóriára oszlanak és pedig: aranydíjak főleg nagyobb birtokosok részére és pénzdíjak kizárólag kisebb birtokosok részére. (Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számítanak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is.)

A többi tenyészállat-osztályok díjai nincsenek megkülönböztetve, azonban azoknak is legalább egynegyedrészre kisbirtokosok között osztandó ki.

A kisebb birtokos a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet.

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a következő kérdések foglaltatnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága (50 holdon alul vagy felül?)

A kiállítás osztályai és díjai a következők:

I. osztály. Tenyészlo.*

A) Ménesbeli lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:
Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.
2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:
Aranydíjak: 250, 150, 100 és 50 kor.
3. Három éves, vagy azonfelüli méncsikók:
Aranydíjak: 200, 100 és 50 kor.
Fentti alosztályok első díjasai állami arany-, második díjasai áll. ezüst-, és a harmadik díjasok áll. bronz díszoklevelet is kapnak.
4. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:
Aranydíjak: 250, 200, 150, 100 és 50 kor.

B) Gazdasági lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:
Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.
2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:
Pénzdíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.
Fentti alosztályok első díjasai állami ezüst-, második díjasai áll. bronz díszoklevelet is kapnak.
3. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:
Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

C) Nehéz ígás lovak (pinzgauiai, mura-köziek stb.):

Három éven felüli kancák:

Aranydíjak: 100 és 50 korona.

Ezen osztály első díjasa áll. ezüst-, második díjasa áll. bronz díszoklevelet is nyer.

II. osztály. Erdélyi magyar fajta tenyészszarvasmarha.*

Csak tisztavérű és abszolút értékű állat díjazható:

1. Gulyabeli tenyészetek csoportos kiállítása:

(NB. Lehetőleg 4 tehén és 2—2 drb. 1, 2 és 3 éves üszöből.)

Aranydíjak: 500, 400, 300, 200 és 100 korona.

2. Gulyabeli tehének:

Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 kor.

3. Tenyész bikák 3 éven felül, magántulajdonból:

Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

Hat évnél idősebb tenyészbika csak dícsérő oklevelet nyerhet.

4. Tenyész bikák 3 éven felül, községi:

Pénzdíjak: 120, 100, 80, 50 és 30 kor.

5. Tenyész bikák 2—3 évesek:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

6. Tenyész bikák 2 éven alól:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.
Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

7. Nem gulyabeli tehének:

Pénzdíjak: 150, 100, 75, 50, 30 és 25 korona.

8. Üszök, 2—3 évesek:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 kor.
Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 20 kor.

9. Üszök, 2 éven alól:

Aranydíjak: 50 és 30 kor.
Pénzdíjak: 50, 30 és 20 kor.

Külön díjak:

Kolozsvármegyében született kiválóbb községi bikák számára:

Lészai Ferenc díja: 100 korona aranyban.
Első díj: 60 kor. második díj: 40 kor.

A „7. Nem gulyabeli tehén“ című alosztályban 200 koronát tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kis birtokosok — azaz olyanok, kik 50 holdnál kisebb gazdagsággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj: 100 kor., a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehénéért.

Második díj: 50 K } oly tehénért, mely leg-
Harmadik díj: 30 „ } alább egy év óta van a
Negyedik díj: 20 „ } kiállító tulajdonában.

Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

III. Osztály. Nyugati fajta szarvasmarha.* **)

(Csak tisztavérű és abszolút értékű állatok díjazhatók.)

1. Tenyész bikák, 3 éven felül:

Pinzgaui fajták: díjak: 100, 80 és 60 korona

Berni—simmenthaliak: díjak: 100 és 60 korona.

2. Tenyész bikák, 2—3 évesek:

Pinzgauiak: díjak: 75 és 50 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 75 és 50 korona.

3. Tenyész bikák, 2 éven alól:

Pinzgauiak: díjak: 50 és 25 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 50 és 25 korona.

4. Tehének:

Pinzgauiak: díjak: 100, 80, 60 és 50 korona.

Berni—simmenthaliak: díjak: 100 és 60 korona.

5. Üszök, 2—3 évesek:

Pinzgauiak: díjak: 75 és 50 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 75 és 50 korona.

* A díjak odaitelésénél előnyben részesülnek azon tenyészetek melyekről tulajdonosuk beigazolja, hogy a kiállítást megelőzőleg tuberkulin próba alkalmazásával gümőkortól menteseknek bizonyultak.

** Ezen osztályban kisgazdák és községek állatai csak az illető fajták tenyésztésére kijelölt tenyészkerületekből fogadtatnak el.

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.

6. Űszök, 2 éven alól:

Pinzgauiak: Pénzdíjak: 50 és 25 kor.
Berni—simmenthaliak: Pénzdíjak: 50 és 25 kor.

IV. osztály. Bival.*

1. Bikák:

Díjak: 150, 100, 75, 50 és 25 korona.

2. Tehenek és űszök:

Díjak: 150, 100, 75, 50 és 25 korona.

E díjakra minden birtokos állatja különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak elismerő oklevelet nyerhetnek.

V. osztály. Juh.*

(Racka, cigája és keresztzések).**

Díjak: 120, 80, 50 és 30 korona.

VI. osztály. Sertés.*

1. Zsirsertések:

Díjak: 75, 50 és 30 korona

2. Hűssertések:

Díjak: 75, 50 és 25 korona.

3. Keresztzések:

Díjak: 50, 30 és 25 korona.

VII. osztály. Baromfiak.*

1. Magyar tyuktörzsek díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 korona.
2. Idegen tyuk-fajták (orpington, langsan és plimut) díjai: 40, 30, 20 és 10 korona.
3. Keresztzések díjai: 30, 20 és 10 kor.
4. Pulykák díjai: 50, 30 és 20 korona.
5. Ludak díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 kor.
6. Kacsák díjai: 30, 20 és 15 korona.
7. Hízott baromfiak díjai: 25, 15 és 10 korona.
8. Baromfi termékek díjai: 30, 20, 15 és 10 korona.
9. Diszbaromfi díjak: 25, 15 és 10 kor.

*
Kiadllítási díszoklevelek és elismerő oklevelek mind a hét osztályban érdem szerint adatnak.

VIII. osztály. Külön pályázat.*

A tenyészállat-kiállítással kap csolatosan kettősfogat díjazás is tartatik.

Cél: A kocsilovak értékesítésének előmozdítása s a jobb anyagnak, a használatra való tekintettel ivar különbség nélküli díjazása által, serkentőleg hatni minél több jó kocsiló előállítására.

E díjakra is csak a régi Erdélyben (a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született és nevelt lovak pályázhatnak és nyerhetnek jutalmat.

Kettős fogatok részére:

Első díj: 300 korona.

Második díj: 200 korona.

Harmadik díj: 100 korona.

E versenynél a ló-osztály juryje a lovak származásának és ivarának figyelmen kívül hagyásával csupán a használatra való tekintettel ítél.

Minden bejelentett kettős fogat után, fizetendő a bejelentés alkalmával a kiállítási szakosztály pénztárába 10 korona.

A fogatok a kiállítás első napján d. u. 5—6 óráig a sétatéri kocsiuton jártatandók.

III. Általános tudnivalók.

1. A kiállítás állandó helye a kolozsvári sétatérnek északnyugati oldalán e célra külön elkerített terület.

** A tisztavérű állatok a bírálatnál elsőbbségben fognak részesítettetni.

2. Hogy a rendezőbizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, a bejelentések 1910 augusztus 1-ig beszárolag fogadtatnak el: a szükséges bejelentő iver minden kiállítani szándékozónak díjtalanul küldetnek meg. A bejelentő az iv minden rovatának pontos és hiteles kitöltéséért felelősséget vállal. Különösen fontos, hogy az állat netaláni eladási, vagy kikialltási ára számmal és betűvel legyen kiírva. Az áraknak méltányos megállapítását ugy a kiállítási vásár, mint az egyesek érdekében, a t. tulajdonosoknak teljes figyelmébe alánljuk.

3. Minden bejelentéshez az esedékes helypénz és a többi illeték melléklendő, illetve postán beküldendő, e nélkül a bejelentés tekintetbe vétetni nem fog.

A helypénz a kiállítás tartamára következőleg van megállapítva:

I. Lovaknál:

ménnek, vagy csikós kancának külön rekesz (box) zárt istállóban 16 kor.
egyed loállás 8 "

II. III. és IV. osztálynál, marha és bivalnál:

bika darabonként 3 éven felül 10 kor.
bika " 3 " alul 8 "
más marha 6 "
V. oszt. Juhoknál darabonként 1 "
VI. oszt. Sertés. Nagy sertés drbként 2 "
Süldő 1 "

Baromfiaknál:

ketrecért 1 törzsért (1 kakas 2 tyuk) fizetendő az 1., 2., 3. és 9. alattiakért törzsenként 2 kor.
A többi alosztály alattiakért 3 "

Ezen osztálynak saját ketrecben, vagy szabadban elhelyezett állataiért és tárgyaiért □ méterenként fizetendő 2 "

A kiállításra küldött állatok csakis a helypénz nyugta előmutatása mellett fogadtatnak be, mely igazolásul szolgál.

4. Arany- vagy pénzdíjat csakis erdélyrészi tenyészítő nyerhet.

Az odaitélt díjakat jelző táblácskáknak kifüggesztése, a bírálat megejtése és az összbíráló bizottság zárulése után azonnal történik.

5. A két utolsó napra kitűzött vásár és árverésen nem kiállított tenyészállat is — darabonként 2 korona engedély díj lefizetése mellett — elővezethető és eladható.

A kiállított állatok minden külön díj nélkül árusíthatók, a vevő azonban azokat csak a kiállítás bezárta után veheti át és viheti el.

6. A bíráló-bizottság részben a különböző gazdasági egyleteknek e célból felkért küldötteiből, részben a rendező-bizottság által közvetlenül meghívott szakértőkből alakul.

A bírálat az értékszámrendszer (pointirozás) szerint történik: a bíráló-bizottság szabályzata a jelen értesítésnek függeléke.

Kiállító a saját osztályában bíráló nem lehet.

7. A bejelentett állatoknak legkésőbb augusztus hó 31-ikén estig (a kellő egészségügyi bizonyítványokkal ellátva) helyt kell lenniök; a kiállítást azonban, még eladás esetén is, szeptember 5-ének hajnala előtt elhagyniök nem szabad.

Szálló állatoknál maga a tulajdonos tartozik köllőleg gondoskodni, hogy azok sem a személyzetet, sem a látogatókat ne veszélyeztessék.

8. A kiállítás az egészségügyi és állatorvosi felügyeletet az e célra külön felkért állatorvos teljesíti.

9. Ama kiállítók, kik takarmányról saját maguk gondoskodni nem kívánnak, a helyszínen levő vállalkozónál fedezhetik szükségletüket.

10. A t. kiállítóknak és látogatóknak figyelmükbe ajánlatik, hogy szállásról idejekorán gondoskodjanak. A közvetítést Kolozsvár sz. kir. városának szállásbiztos: Bodoki Ferency Árpád ur volt szives elvállalni, kihez az ebbeli megkeresések intézendők.

11. Minden kiállító, vagy annak egy megbízott képviselője, kívánatra egy darab névre szóló, állandó szabadjegyet nyer.

Az állatokat gondozó személyzet szines karkötőt visel, melyért darabonként 1 korona fizetendő s a bejelentéssel egyidejűleg elküldendő. E karkötőt másnak átengedni 10 kor. büntetés terhe alatt tilos.

A kiállító nevét viselő vaspléh-cimtábla használatért minden bejelentési szám után — a baromfit kivéve — 50 fill. fizetendő.

12. Az állatok tűz elleni biztosításának költségeit a rendező bizottság viseli, ellenben más károk és veszélyekért felelősséget nem vállal.

13. Ki cselédet nem küldhet, annak állatait a rendező-bizottság gondoztatja és pedig: naponként és darabonként 1 koronáért.

14. A kiállítási helyiségeket a kiállításra küldött állatok egy nappal a kiállítás megnyitása előtt (tehát augusztus 31-től kezdve) és még egy nappal a kiállítás bezárta után (tehát még szeptember 5-én) vehetik igénybe.

15. A kiállítási állatok vasuti szállítására nézve adandó kedvezményekről a rend.-bizottság annak idején értesíteni fogja az érdekelteket.

IV. A kiállítás rendező-bizottsága.

I. **Rendező bizottsági elnök:** gr. Teleki Arvéd, szakosztályi elnök.

II. **Rend. biz. alelnök:** báró Jósika Gábor.

III. **Köszrend és hatósági képviselő:** dr. Nemes Ferenc v. tan.

IV. **Sétatéri bizottság képviselője:** Biró János.

V. **Építészeti felügyelő:** Póczy Mihály v. főmérnök.

VI. **As I. oszt. (ló) csoportbiztos:** gróf Bethlen Balázs, helyettesei: gr. Mikos Zsigmond, Zeyk Albert és gr. Teleki Arthur.

VII. **A II. és III. oszt. (szarvasmarhák) csoportbiztos:** Jakab László.

VIII. **A IV. oszt. (bival) csoportbiztos:** Jászberényi András.

IX. **As V. osztály (juh) csoportbiztos:** Szász István.

X. **A VI. osztály (sertés) csoportbiztos:** Jászberényi András.

XI. **VII. oszt. (baromfi) csoportbiztos:** Dr. Ignác István.

XII. **Állatorvosi felügyelet a vasuton és a kiállításon:** Tanka Sándor felügyelete alatt: Scheffer Tivadar és Mayer Vilmos.

XIII. **Pénztári felügyelet:** Bocsánczy László.

XIV. **Pénztári ellenőrzés:** Benkő Mihály.

XV. **Ügyvezetés és irodakezelés:** Tokaji László erdélyi gazdasági egyleti titkár.

V. A bíráló-bizottság szabályzata.

I. A bíráló-bizottság, melynek élén egy elnök áll, az ált. tudnivalók 6. pontja értelmében lesz összeállítva és a felsorolt osztályoknak megfelelőleg, hat osztályra oszlik.

II. A bíráló-bizottság tagjai az első nap reggel 7 órakor a kiállítás helyszínén a szakosztály alelnökeinél: báró Jósika Gábornál és Lészai Ferencnél jelentkeznek, kik a megalakulást vezetni fogják.

III. Az összbíráló-bizottság elnöke jogosítva van a kiányzó tagokat a rendező-bizottság képviselőjének meghallgatásával, más jelenlévő szakértők felkérése által pótolni.

IV. Az összjury alakuló ülését a jury-pavillonban tartja. Az összjury előadója az alakulásról, majd a zárulésról jegyzőkönyvet vezet. Ennek megtörténtével minden egyes osztály jegyzőt választ, haladék nélkül a bírálatához fog és azt még az nap d. e. 11 órára be is fejezi. A befejezés a kiállítási irodában bejelentendő.

Minden osztály a szükséghez képest alosztályokra oszolhat.

V. A csoportbiztosok a jury-osztályok működésében résztvesznek, felvilágosítást és útbaigazítást adnak, de nem szavaznak.

VI. A bírálat az u. n. értékszám-rendszer szerint történik, az arra szükséges rovatos táblázatok a tagok között az alakulás alkalmával kiosztatnak.

VII. Arany- és pénzdíjjal csak a „régí Erdélyben“ (tehát a volt kapcsolt részeket is ideértve) született és tenyésztett állat díjazható.

Másutt tenyésztett állat csak elismerő oklevelet nyerhet.

VIII. Kiállító a maga osztályában bíráló nem lehet.

IX. Ugyanazon állat egyazon osztályban csak egyszer nyerhet arany- vagy pénzdíjat.

X. Minden állat csak azon alosztályban díjazható, melybe neme, kora vagy használhatósága szerint a kiállító által bejelentett. Ha azonban a kiállító ezt meg nem jelölné, avagy tévesen jelentené be, ez esetben az osztályokba való besorozást a végrehajtó-bizottság által e célra megbízottak végzik. A pénzdíjra pályázó állatoknál azonban ezen osztályozáshoz a bíráló bizottságnak minden esetben joga van.

XI. Ha egy alosztályban csak egy tenyésztőnek vannak abszolút becsü állatai, akkor ezekkel az összes kitzüött díjakra versenyezhet.

XII. Minden jury-osztály önállóan rendelkezik a kitzüött általános és külön díjakról, de a díjak áthelyezése egyik osztályból a másikba, megengedve nincs.

Elismerő oklevelek ad libitum állanak rendelkezésre.

XIII. A bírálati eljárás befejeztével az egyes osztályok elnökei és jegyzői ugyancsak az első nap délelőttjén zárülésre gyűlnek össze, melynek helyiségét a reggeli alakuló ülés határozza meg. E zárülés, melyet az össz-jury elnöke vezet, a bírálati jegyzőkönyveket tudomásul veszi és ezeknek alapján a bírálót eredményének kihirdetésére az engedélyt megadja, általános jelentést szerkeszt, mely a kiállításon tapasztalt előnyöket és hátrányokat röviden felsorolva, a gazdaközönség figyelmét a következő helyes irányra felhívja.

VI. Bíráló-bizottság.

Az összbíráló-bizottság *elnöke*: Lészai Ferenc, M.-Gorbó.

Az összbíráló-bizottság *elődója*: Jakab László, Kolozsvár.

I. Lőbíráló-bizottság:

(Ezen bizottság bírál a „Külön pályázat“ címén tartandó „használati lődíjazásnál“ is.)

Elnök: Br. Bánffy Ernő, K.-Borsa.

Br. Bánffy Ferenc, Apanagyfalu.

Barcsay Tamás, N.-Debrek, Retteg.

Gr. Bethlen István, Sámsond, M.-Rücs.

Gr. Béldi Ferenc, Mezőméhes.

Béldi Tivadar, Bodola.

Bornemisza Elemér br., Budapest.

Darányi Béla, Budapest Földmiv. min.

D' Orsay Olivér, Budapest.

Fehérváry Jenő, Besztercze.

Gaál Gyula, Kályán, Mocs.

Gr. Mikes Kelemen, Csesztve, M.-Ujvár.

Miksa Imre, Hadrév, Gerend.

Gr. P. Horváth T. Rudolf, Pata.

Simay Ferenc, Püspök-Ladány, p. u.

Sperker Ferenc, Szt.-Demeter, N.-Kend.

Gr. Szapáry Péter, Budapest.

Szereday Aladár, Szt.-Mihálytelke.

Teleky László Gy. gr., Kővár-Hosszúfalu.

Teleky László gr. Gyömrő.

Teleky Ádám gr., Marosujvár.

Teleki Géza gr., Zsuk.

Gr. Teleki Ferencz, K.-Borsa.

Toldalagi László gr., Koronka.

Turcsa Imre, Kolozs.

Urmánczy Jeromos, Toplicza.

Veress Ferenc, Torda.

Visegrády Béla, Fogaras.

Wertheimstein Alfréd, Nagyvárád.

Zoltán László, Bonczhida.

II. Erdélyi szarvasmarhát bíráló-bizottság:

Elnök: Gr. Béldi Kálmán, Báld.

Bartha István g. f. Rimaszombat.

Biró István, Dés.

Borsos Sándor, Dés.

Csiki Elek, Dés.

Deák Ignác, Marosvásárhely.

Fodor Ödön, Zsuk.

Br. P. Horváth Kálmán, Zsuk.

Lázár János, Szászmáté.

Lickl Károly, Sepsiszentgyörgy.

Málnássy Ferenc g. f. Budapest.

Pókay Dezső, Budapest.

Pilisy Géza Máramarossziget.

Reich Albert, Kolozsvár.

Szabó Döme, Kolozsvár.

Sántha Albert, Szt.-Háromság.

Sierbán János, Budapest, Földm. min.

Szász István, Kolozsvár.

Székely Sándor, Beszterce.

Szentiványi Gyula, Farnos.

Székelyhidv Viktor, Sz.-Udvarhely.

Sztankovits János, Kolozsvár.

Gr. Teleki Arctur, Tancs.

Turcsa András, M.-Szt.-Pál.

Ugron Zoltán, Fiátfalva, Szt.-Keresztur.

Vaska Gyula, Réczekeresztur.

Voith Simon, Dés.

Veingärtner Andor, Nagyvárád.

Gr. Wass Bela, Kolozsvár.

III. Nyugati fajtákat bíráló bizottság:

Elnök: Dr. Boér Elek, Kolozsvár.

Ábrahám Lajos, Segesvár.

Gärtner Károly, j. áll. o. Brassó.

Gönczy Mihály, M.-Záh.

Kese Lajos, Sepsiszentgyörgy.

László László, K.-Iklód.

Reich Albert, Kolozsvár.

Rézner Mihály, Brassóföldvár.

Suba Károly, Szászárma.

Streitfeld György, Brassóföldvár.

IV. Bivalat bíráló bizottság:

Elnök: De La Motte Arthur gr., Fogaras.

Elekes Árpád, Harasztos.

Jászberényi András, Kolozsvár.

Jakabffy Imre á. t. f., Pécs.

Pálffy Dezső, Gernyeszeg.

Riszdorfer László, Fogaras.

Gy. Rosenberger Sándor, Szászfenes.

Voith Gergely, Dés.

V. Juhot bíráló bizottság:

Elnök: Gaál Elek, Kályán.

Albert Dénes, Kolozsvár.

Bagáry Kálmán á. t. f., Szeged.

Brezovay István á. t. f., Budapest.

Debreczy Ferenc, M.-Szt.-György,

Marosvásárhely.

Ébner Jenő á. t. f., Besztercebánya.

Ferenczy Lajos, Magyarujfalu.

Frindt László, Liptó-Szt.-Miklós.

Hnilitka Antal, Kolozsvár.

Kovács Béla, Szászfenes.

Kovácsy Béla, Budapest.

Mózsa Attila, Maroscsapó.

Rodiczy Jenő Budapest.

Szász József, Cintos.

Szabó Károly, Fogaras, Komána.

Dr. Szentkirályi Ákos, Kolozsvár.

Velits Zoltán, Mezőörményes.

VI. Sertést bíráló bizottság:

Elnök: Br. Bornemisza Elemér, Bpest.

Balhauser Ottó á. t. f., Szombathely.

Békessy Jenő á. t. f., Budapest.

E. Dorner Béla, Győr.

L. Kerpely Béla, Szombathely.

Kluge Ferenc á. t. f., Székesfehérvár.

Putnoky József, N.-Enyed.

Sárossy Pál, Kolozsvár.

Szász Ferenc, Pusztakamarás.

Szilágyi Ferenc, Kendilóna.

Tölg Gyula, á. t. f., Pozsony.

VII. Barmfit bíráló bizottság:

Elnök: Lőte József, egy. tan., Kolozsvár.

Beke Imre, Kassa.

Ferenczy János, Kolozsvár.

Geltch Lajos, Kolozsvár.

Hreblay Emil, Kolozsvár.

Juhos Lajos, Kolozsvár.

Kolozsváry János, Segesvár.

Leidenfrost Aurél, Budapest.

Leonhárdt Ödön, Brassó.

Losonczy János, Kolozsvár.

Murányi József Budapest (főrendiház).

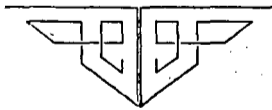
Oláh Dezső, B'-Gyarmat.

Póka Sándor, Miskolc.

Pethő Miklós, Torda.

Gr. Teleki László, Kolozsvár.

Voith Miklós, Kolozsvár.

A nagyméltóságú Földmivvelésügyi Miniszter ur által erkölcsileg és anyagilag támogatott XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás és vásárral kapcsolatban, Kolozsvárt 1010. augusztus 31. szept. 1., 2., 3., és 4-én rendezendő

VIII. ERDÉLYRÉSZI

Gazdasági Gép-, Szerszám-, Kellék-, Anyag-, Termény- és Termék-Kiállítás és Vásár

TUDNIVALÓI.

1. **A kiállítás ideje:** 1910. augusztus 31. és szept. 1., 2., 3. és 4. napjai.

Az első nap kizárólag a birálat megejtésére tartatik fenn.

2. **A kiállítás helye:** Kolozsvár, a „Lövölde“ nyári mulató helyiségei, a Lövölde kert és a korcsolya pavillon, közvetlenül az állatkiállítási helyiségek mellett.

3. Napirend:

Első nap, aug. 31.-én (szerdán) d. e. 9—11-ig és d. u. 3—5-ig:

A bíráló-bizottságok működése (a helyszínén és a szomszédos szántóföldön) és a birálat eredményeinek kifüggesztése. (Közönség e napon nem bocsátatik be!)

Második nap, 1.-én (csütörtök) d. e. 9 órakor a kiállítás és vásár ünnepélyes megnyitása. A kiállítás látogatása, vásár. Délután zene.

Harmadik és negyedik nap, 2. és 3.-án egész nap: (Reggel 7.-től — esti 8.-ig) a kiállítás látogatása, vásár, délutánokon: zene.

Ötödik nap, 4.-én (vasárnap) ugyanaz, d. u.: zene. 5 órakor a kitüntetések ünnepélyes kihirdetése és kiosztása. 6 órakor a kiállítási ingyen tárgysorsjáték húzása, 7 órakor a kiállítás bezárása.

Belépőjegy ára mind a négy napon személyenként 60 fillér, diák és katonajegy 40 fillér.

Minden belépőjegy egy számmal játszik a kiáll. ingyen-tárgysorsjátékon.

4. **Csoportbiztos:** Tokaji László e. g. e. titkár.

5. Bíráló-bizottság:

Elnökök: Br. Kemény József, M.-Németi, Albert Dénes, Kolozsvár.

Ambrósy Mihály, Nagy-Ekemező.

Dr. Baintner Ferenc, Kolozsvár.

Barra Mózes, Doboka.

Bartha László, M.-Ludas.

Dr. Cséser Lajos, Kolozsvár.

Csontos Miklós nagybirt., Vargyas-T anya

Engi Elek, Komlód, Nagy-Nyulás.

Fekete János, Egeres.

Fodor Ödön, intéző, F.-Zsuk.

Gál Lajos, intéző, Celna.

Gáspár József, Hidvég, Földvár.

Göllner János, tanár, Kolozsvár.

Dr. Irk Károly, kir. s. vegyész, Kolozsvár.

Jászberényi András, Kolozsvár.

Juhász Árpád, gazdasági akad. tanár, Kolozsvár.

Nagy Gábor, nagybirt., Kolozsvár.

Sporzon Pál, M.-Ovár.

Szántner Lajos, O.-Sályi, Radnóth.

Szász István áll. jószágigazgató, Kolozsvár.

Szász József, Cintos, Maros-Ludas.

Szilágyi Ferenc, jószágigazg., Kendi-Lóna.

Szecsény István, Kolozsvár.

Wolszky Győző, gazd. szaktanár, Kolozsvár és a társjegyletek által kiküldött tagok.

A bíráló-bizottság a birálatot három albizottságra osztva fogja eszközölni, a végeredmény azonban csak az összjury ülése után fog a tárgyakra kifüggesztetni.

6. A kiállítás tárgyai:

a) Mezőgazdasági gépek: Ékek, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló-, kaszáló- és aratógépek; eséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések; takarmányfeldolgozó gépek; lóherfejtők; sulymérők; malomszerkezetek; réntöntézési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő és borkészítési, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti,

baromftenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd. melléküzemeltetési gépek. Járművek, szállító eszközök, kocsik stb.

b) Felszerelések, eszközök, állatorvosi és vegyi szerek, építési anyagok, műtrágyák és anyagok stb.

c) Háztartási gépek, cikkek és eszközök.

d) Mezőgazdasági háziipari készítmények.

e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

f) Mezőgazd. és kerti termény és termék kollekciók.

A gépkiallítás tárgyai *lehetőleg működésben* mutatandók be. A talajművelő és vetőgépek, takarmányfeldolgozók stb. működéséhez szükséges helyekről a rendezőség gondoskodik.

7. Helydíjak:

a) A fedett és zárt helyiségekben, alap és fal terület egyaránt, méterenként 6 kor.

b) A fedett, egyoldalt nyílt helyiségekben méterenként 5 kor.

c) A szabadban méterenként 3 kor.

A 10 méteren felül elfoglalt terület

(100 m.-ig) 33%-al, a 100 méteren felüli terület (200 m.-ig) 50%-al és a 200 méteren felüli terület az alapárnál 66%-al olcsóbb egységgel számíttatik.

Az a) és b) alatti helyeken 6 méternél-, a c) alattin 10 méternél kevesebb helyet előjegyezni nem lehet.

A helydíjak és tüzbizt. díjak a bejelentéssel egyidejűleg beküldendőek.

8. **Tűz és betörés elleni biztosítás** díja fejében minden megkezdett egyezer korona érték után: 7 kor. küldendő be.

9. A kiállítás kitüntetései:

I. Érmek.

Ékékre:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem.

Egyéb talajművelő gépekre:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem.

Vetőgépekre:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem,

Aratógépekre:

1 kiáll. aranyérem és

1 " ezüstérem

Gőzcséplőkre:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem.

Motorokra:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem.

Terménytisztítókra:

1 kiáll. aranyérem és

1 " ezüstérem.

Lóherfejtőkre:

1 kiáll. aranyérem

Tejgazdaságiakra:

1 kiáll. aranyérem,

1 " ezüstérem.

Gyümölcsészetiekre:

1 kiáll. aranyérem,

Takarmányfeldolgozókra, Sulymérőkre, Malmokra, Szőlő és borkészít. gépek és eszközökre, Baromftenyésztési, Méh- és selyemtermelési, Vadászati felszerelésekre, Halászati felszerelésekre, Állatorvosiakra, Vegyi szerekre, Háztartásiakra, Tűzoltó felszerelésre, Kocsikra, Háziiparcikkekre és Új találmányokra külön-külön 1—1 kiállítási aranyérem.

Mezőgazd. és kerti termény és termék kollekciókra:
1 arany-, 1 ezüst- és 1 bronzérem.

II. 24 díszoklevél.

III. 36 elismerő oklevél.

10. **Bejelentések** — kizárólag a kibocsátott bejelentési iven (egy példányban) 1910. július hó 31-ig „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.“ címen, a helypénzekkel és biztosítási díjjal egyidőben — beküldendőek. Későbbi bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol, a bejelentés céljára iven, borítékok és utalványlapok küldetnek.

11. **A katalógus** a bejelentő ivenből fog összeállítani és abba a tárgyak neve, jele és esetleg ára stb., szóval a legszükségesebb megjelölések lesznek kitüntetve. Egyéb, esetleg kívánt, bővebb közlendők szavanként 10 fillér árban vétetnek fel.

Hirdetés a katalógusban oldalonként (körülbelül 8 x 13 = 104 cm. területen) a 15 korona közöltetik. Borítékra a 50 korona.

12 A kiállítási tárgyak legkésőbb augusztus hó 30-áig a helyszínére szállítandók és elrendezendőek. A terület már augusztus hó 25-én rendelkezésre áll.

13. **A vasuti szállítás** díja csak az oda-szállításnál fizetendő.

A vasuti állomástól a kiállítás területére való *befuvarozást* a kolozsvári „Központi Szállító Hivatal“ vállalta el és pedig:

a) Saját kerekén hordozható gépeket métermázsánként 32 fillér egységárban.

b) Társzekéren szállítandó tárgyakat métermázsánként 40 fillér egységárban.

14. A kiállítás igazgatósága a kiállítóknak hely igényeit a bejelentések beérkezésekor sorrendjében és a bejelentett tárgyak használati fontosságának tekintetbe vételével — elégti ki.

Minden bejelentés beérkezése után az iroda azonnal értesíti a feleket arról, hogy vajjon a kívánt hely még rendelkezésre áll-e, avagy nem.

15. A kiállítók ideküldendő helyetteseiknek és alkalmazottaiknak igazoló levelet tartoznak adni.

A kiállítók és azok alkalmazottai állandó szabad belépőjegyet élveznek.

A kiállítás területén telefon áll rendelkezésre.

16. Minden kiállítónak jogában áll tárgyait saját alkalmazottja által magyaráztatni, működésben bemutatni és árusítani.

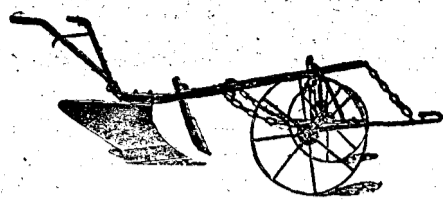
Amennyiben fentiekkel a kiállítás rendezősége bizatnék meg, az külön megállapodás tárgyát fogja képezni.

17. **Kártérítés.** A kiállított tárgyak elveszéseért és az azokban netán keletkező károkért, történjenek azok akár a szállításnál, akár a kiállítás tartama alatt, sem a rendezőség, sem annak alkalmazottjai, nem felelősek. Ellenben a kiállító teljes felelősséggel tartozik minden kárért, melyet önmaga, alkalmazottja, vagy tárgyai által okoz.

A kiállítás rendezősége vasuti szállítási díjkülönbözetekért nem szavatol.

18. Ezen szabályzattól eltérő jogokat, vagy kedvezményeket egy kiállító sem igényelhet.

19. Esetleges egyéb felvilágosítások a csoportbiztos által levélben készséggel megadatnak

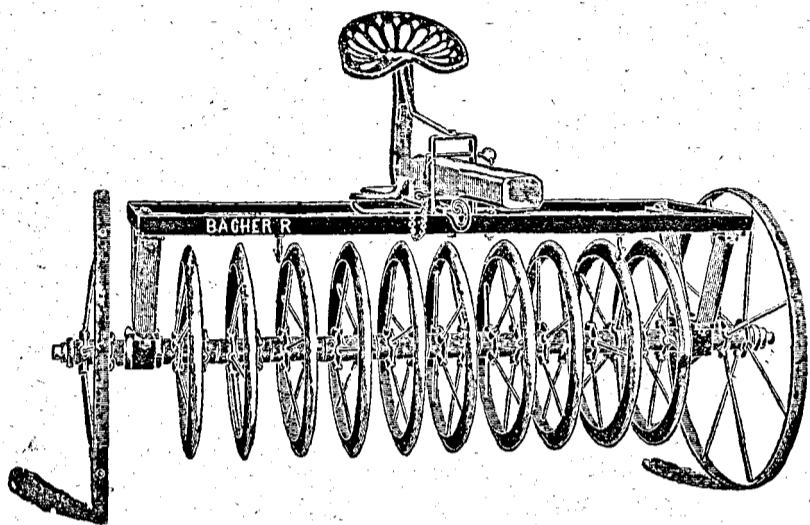
A valódi Bacher-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

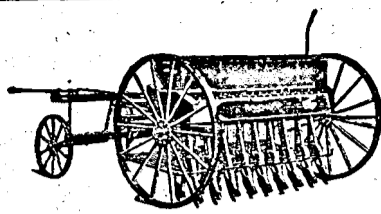
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőnek vannak elismerv.

Campbell rendszerű altalajtömörítők, Tár- és boronák, elismert és egyedül tökéletes kivitelben a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva.

Olcsó ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-u. 68. sz.

A „Melichar“-féle

„Unicum Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe. Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartósság tekintetében egy gyártmány sem versenyezhet vele.

Kormányzó szerkezete és kiürítése meglepően célszerű

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Bacher-Melichar

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve.

Hirdetmény

szakiskolába való felvétel tárgyában.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő munkásnőket képző iskolában 1910. évi október hó 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra ezennel pályázat hirdetik.

A tanfolyam célja kizárólag női növendékeket a baromfitenyésztés, minden ágában általában, de különösen nagyobb baromfitenyésztési telepek körül előforduló mindenféle munka ellátására gyakorlatilag kiképezni. Az iskola a m. kir. földművelésügyi minster felügyelete alatt áll.

Az oktatás főleg gyakorlati, a növendékek az iskola telepén előforduló és a baromfitenyésztéssel kapcsolatos mindenféle, valamint kerti munkát végezni kötelesek.

A felvétel iránti bélyeges kérvények a m. kir. földművelésügyi minsterhez címezve az iskola vezetőségénél Gödöllőn, legkésőbb **folyó év augusztus hó 20-áig** okvetlen benyújtandók. Hiányosan felszerelt vagy elkésve benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

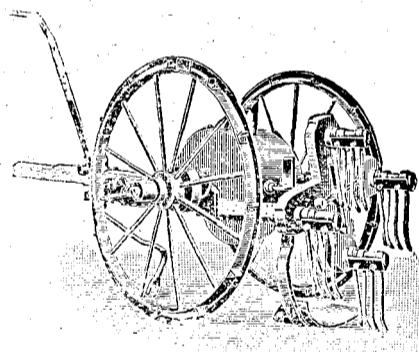
Felvételi feltételek:

- 1., 16 évet betöltött és 30 évet meg nem haladt életkornak igazolása, (születési bizonyítvány);
- 2., erős, egészséges testalkat igazolása orvosi bizonyítvánnyal;
- 3., a magyar nyelv tudása;
- 4., annak igazolása, hogy a belépni óhajtó irni, olvasni tud (elemi iskolai bizonyítvány);
- 5., kiskoruknál szülői vagy gyámi nyilatkozat arra nézve, hogy a felvett növendék az iskola kötelekéből nyomos ok nélkül el nem távozik;
- 6., védhímlőoltási bizonyítvány.

Megjegyeztetik végül, hogy az iskolánál ez időszertint 12 hely van rendszeresítve, havi és személyenkénti 50 kor. ösztöndíjjal, melyből a növendékek teljes ellátására 35 kor. fordítatik, 15 kor. pedig a növendék kezeihez lesz kifizetve.

Bővebb felvilágosítás Gödöllőn, az iskola vezetőjénél nyerhető.

Uj! Mayfarth-féle burgonyakiemelőgép Uj!
Kiváló teljesítőképeség. „Welt“ Roder

Rendkívül könnyű járásu. A gumók megsértése kizárva. Állítható nyomtávolság, miért is a szélesen és keskenyen ültetett burgonyához egyformán jól használható.

törvényesen védve.
Erős kiállítás, pontos működés.
Az emberi munkát pótolja.
A német gazdasági egyesület tüzetes vizsgálat után

„Uj és figyelembe veendő“
jelzővel tüntette ki. Acél öntésű törhetlen fogaskerék-rendszerrel. A kerék távolság a burgonyák vetése szerint alkalmazható.

Nagy megtakarítás a munkaerőben.

Kérjen speciál ajánlatot a „Welt“ Roder-ről

Ph. Mayfarth & Co.

mezőgazdasági gépgyártól

WIEN, II. Taborstrasse 71.

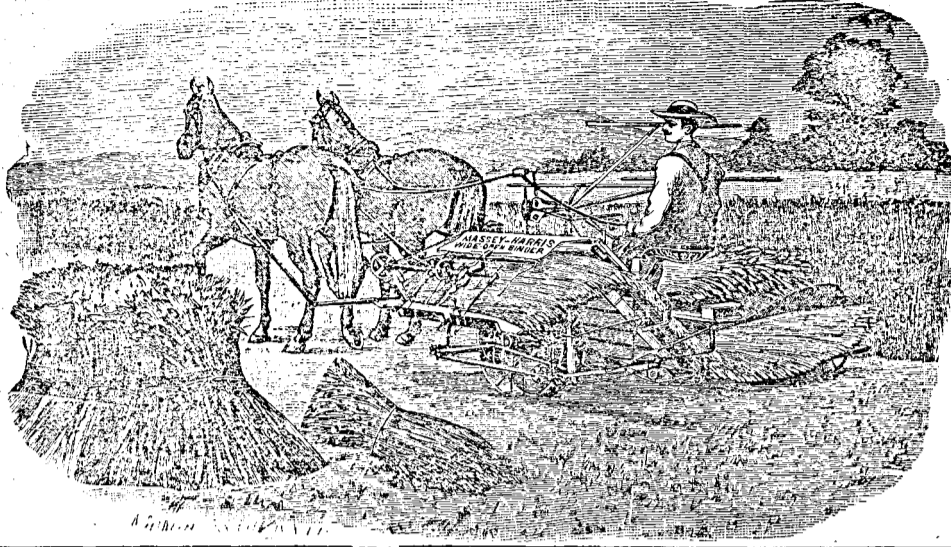
Gépészt

aki józan életű és több évi jártassággal bír a közlegő cséplési idényre egy új gőzcséplő garnitúra mellé keresek. Megfelelés esetén éves gépészi állásra lehet kilátása a gazdaság körül. Bizonyítványaik hiteles másolata és ajánlatuk az alábbi címre küldendő be:

Erezmánn Adolf,

Katona, Kolozsmegeye

Massey-Harris & Co. fúkaszaló és aratógépgyár.

== Toronto Észak Amerika. ==

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Árjegyzéket és árajánlatot kívánatra szívesen küld a

2379

Massey-Harris Co. részvénytársaság

BUDAPEST,

V. Alkotmány-u. 23.

Szám: 3079 - 1910.

Pályázati hirdetmény.

A tordai Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre ezenel pályázat hirdettetik.

Az iskola célja az erdélyi részeken az ottani viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjeszteni, kiscgazdákat saját birtokukon való önálló gazdálkodásra megtanítani, továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlattal bíró előmunkásokat, béres gazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni.

A tanfolyam tartama két év.

Ez iskolába az 1910—1911-ik tanévre 12 ingyenes növendék fog felvétetni. Az ingyenes növendékek az iskolában teljes ellátást élveznek és kifejett szorgalmukhoz képest havi 6—10 kor. ruházati segélyben részesülnek.

A felvételi feltételek és egyuttal a felvételi kérvényhez csatolandó okmányok a következők:

- a) *születési bizonyítvány*, mely igazolja, hogy a feiveendő 17-ik életévét betöltötte. Katonai szolgálat teljesítését tanúsító igazolvány a felvételnél előnyben részesít;
- b) *orvosi bizonyítvány*, mely az ép, erős, gazdasági munkára alkalmas testalkatot igazolja és a himlő elleni sikeres újraoltást bizonyítja;
- c) *elemi iskolai bizonyítvány* annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni, s a négy alapmivelettel számolni. Gazdasági ismétlő iskolát végzett-egyének a felvételnél előnyben részesülnek;
- d) *írásbeli nyilatkozat* a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától, melyben azok arra kötelezik magokat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékeket az iskola kötelékéből nem veszik ki;
- e) *hatósági erkölcsi bizonyítvány*;
- f) állami ingyenes helyre folyamodóknál *hiteles irat*, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát, valamint azt a körülményt, hogy a folyamodó kisbirtokos fia és megelőzőleg apja vagy más gazdaságában foglalkozott.

Az ezen okmányokkal felszerelt és a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur ónagyméltóságához címzett kérvény lehetőleg személyes jelentkezés útján a Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskola igazgatóságánál (állami birtok kezeléségénél) Tordán legkésőbb **folyó évi augusztus hó 15-ig** lesz beadandó.

Az iskola szervezeti, rend- és fegyelmi szabályzata ugyanott megtekinthető, vagy pedig érdeklődőknek a m. kir. földmívelésügyi miniszterium erdélyrészi (székelyföldi) kirendeltségéhez Maros-Vásárhelyre intézendő levélbeli megkeresésre díjtalanul megküldetik.

Maros-Vásárhely, 1910. június 20.

2468

Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség.

Az Erdélyrészi Gazdaközönség szíves figyelmébe!

Miután a folyó év szeptember hó 1., 2., 3 és 4. napjain — a XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás kapcsolatban — fog megtartatni Kolozsvártt immár **VIII. erdélyrészi gép-, szerszám-, termék és terménykiállításunk** is, hol a gazdaközönségnek minden ily tárgy szükséglete beszerzésére a lehető legjobb alkalom kínálkozik, mert mindent közvetlen szemlélet útján, kiállítási darabokban és tetemes engedmények mellett vásárolhat, felkérjük a gazdaközönséget, hogy ezirányu bevásárlási szándékait, a saját érdekében, akkorra *fenntartani* szíveskedjék.

2463

A rendezőség.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,981.700.— K.
Tartalékok	1,933.963.54 "
Összesen:	3,915.663.54 "
901 évi fölönleg	90.840.— K.
902. " "	59.782.26 "

1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.23 "
1905. " "	61.730.60 "
1906. " "	39.248.65 "
1907. " "	41.877.32 "
1908. " "	81.088.76 "
1909. " "	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

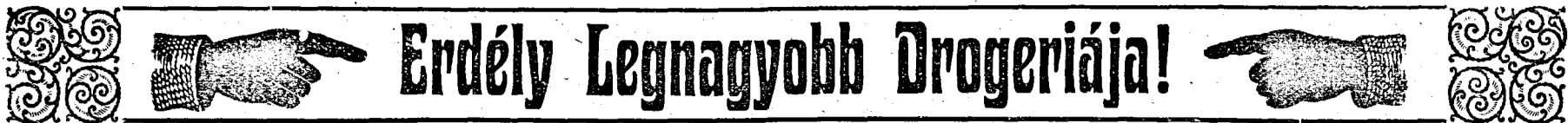
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, ugy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rugnak.

Biztosítási ajánlatok bonyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2009

Az Igazgatóság.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITTKÉ LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyszer-vegyeszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvar, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készitendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rórsa
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő
			Maraschnó	Pfefferüma	Szilvorum
					Törköly
					Vanília

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

A modern

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS

legcélszerűbb és legjövődelmesebb, ha ez legújabb szab. Kombinált-gépünkön lesz eszközölve.

Falazó téglá, tetőcserép, alagszó, járdalap, mind egy és ugyanazon gépen állitható elő. Ajánljuk még kipróbált formáinkat vályuk, ürtömbök, sirkeretezések stb. előállítására a legkülönbözőbb árakban.

Magyar levelezés. Különlegességi gépgyár. Magyar levelezés.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett.

80. sz. brosura ingyen.

Városhoz közeli
vagy jó vasúti összeköttetésű nagyobb
600—2000 holdas
bihtokot
bérbe, vagy megvételre sürgősen
keresek.
Címem a kiadóban
(r. y.) alatt.

Gróf Wass Béla ömeltósága
Mezőzáhi gazdaságában

ELADÓ

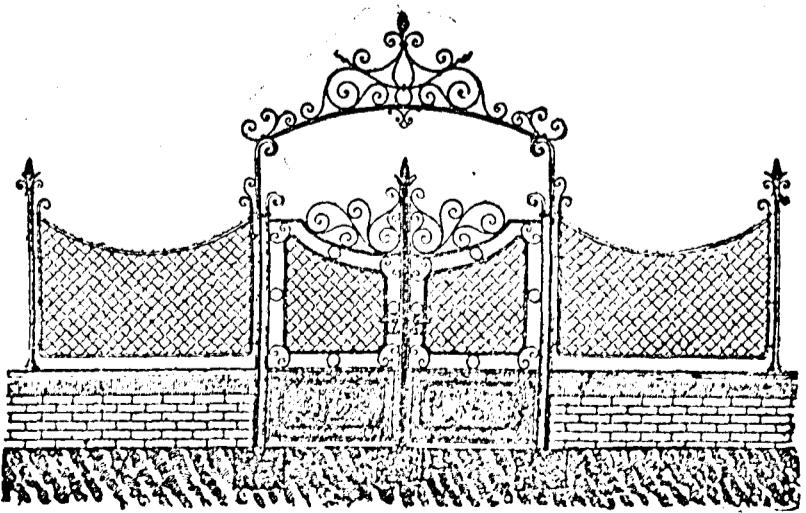
30 darab 5—12 éves erdélyi jellegű magyarfajta tenyésztében, ugyanott kapható nemesített

erdélyi fehér szarv nélküli (suta) rackakos, értekezhetni: **Gönczy Mihály** intézőnél, Mezőzáh Tordaaranyosmegye, posta, vasut, táv- és telefon állomás helyt. 2467

OBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata
Kolozsvar, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closetteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készit vidéken vizvezeték szivattyu állomással vagy forrás foglással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban. 2436

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvar, Egyetem-utca 7. szám.

Telefon szám 439.

Telefon szám 439.

Készit minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitelben és gyári árakon.

Raktáron mindenformájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgonyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyek és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
 Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
 Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Szivattyuk és Mérlegek

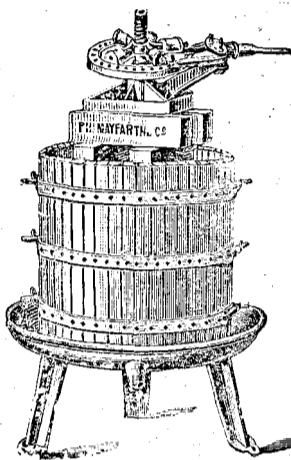
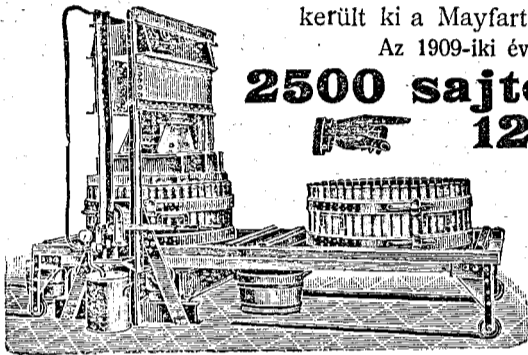
különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

35.000 bor- és gyümölcs-sajtó, 20.000 gyümölcs- és szőlőzúzó, 300 hydraulikus sajtó, bor, gyümölcs és ipari célokra stb.

került ki a Mayfarth-féle gyárakból.

Az 1909-iki évben készült

2500 sajtó
1200 zúzó.

Csattanós bizonyítéka ezen gyártmányok föltűnő jóságának.

Tessék bizalommal fordulni

MAYFARTH PH. és TSA.

mezőgazdasági és ipari gépgyáraikhoz,

Bécs II, Taborstrasse 71.

Kitüntetve több mint 650 arany és ezüst stb. éremmel.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen.

Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

Tessék mindig a Mayfarth cég nevére ügyelni.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek föelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapirokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.)

2017

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Megjelent:

2472

az Erdélyi Gazdasági Egylet

támogatásával

„Az erdélyi szászok mezőgazdasága“

Irta: enesei Dorner Béla.

21 sűrűn nyomott iv, 68 szövegábrával, ára 8 korona.

(Kapható: Minden nagyobb könyvkereskedésben.)

Az erdélyi magyarságnak, földbirtokosoknak, kiscsászoknak, szövetkezeteknek, gazdaköröknek, lelkeseknek, tanítóknak, szolgabíróknak, jegyzőknek, gazdatiszteknek, hivatalnokoknak és minden művelt magyar intelligens egyénnek tanulságos,

Eladó:

10 drb. borjas és 5 drb. hasas fiatal simentháli tehén, 450 korona átlagárban.

Keresek:

200 drb. 1—2 éves fehér racka-jerkét és 200 drb. elválasztott fehér racka-nyöstény bárányt megvételre.

Értekezhetni az alanti címre:

Klein Jakob földbirtokosnál,

Szinye, u. p. Alparét, pr. Dés.

Magyar Sangerhauseni Gépgyár Részv.-társ.

BUDAPEST, V.,

Csáklya-utca 3.

Special-
 gépgyár: szeszgyárak és szeszlinomitók
 élesztőgyárak
 keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

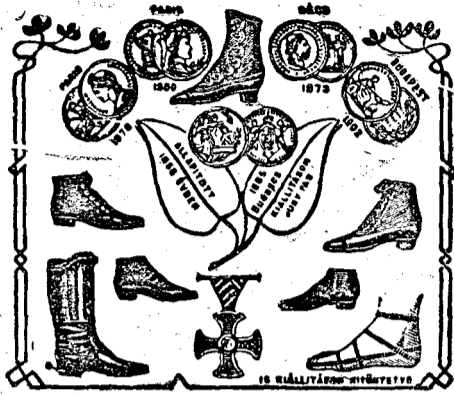
Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a egjo bb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak
Loomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsológok, darálók, őrlőmalmok, egytemes szőlő-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a
Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző intézet.
Tessék ajánlatot kérni!

2260

Kwizda-féle Korneuburgi marhapor,
Diétikus szer lovak-, marhák- és juhoknak.
1 doboz ára K 1.40
1/2 doboz - 70
Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint feheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

1900. párisi világiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle sertéspar.
Diétikus szer a hizlalás elősegítésére.
Kis doboz K 1.20. Nagy doboz K 2.40.
Erősítő takarmány,
lovak és szarvasmarhák számára,
1 doboz à 5 étadag K -60, 1 láda à 50 étadag K 6.-

Kwizda-féle kutyapilulák
zselatin-átvonattal. Hajtópilulák kutyáknak.
1 doboz ára K 2.-

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza
BUDAPEST, VI, Király-utca 12. és Andrássy-út 26. szám

2450 II.

Kwizda-féle Restitutions-fluid
mosóvíz lovak számára. — Egy üveg ára K 2.80.
Az udvari istállóban és versenyistállóban 40 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, gyulladásoknál stb. Trainingbea nélkülözhetetlen.

Védjegy, címke és csomagolás szabadalmazva.

Mc. Cormick fűkaszalógép 3 1/2, 4 és 5 ang. láb metszőszélességben.

Dült gabonában

megint csak a Mc Cormick kéve-kötő-aratógép fogja bizonyítani óriási fölényét minden más gyártmánnyal szemben, mert

szerkezete a legerősebb

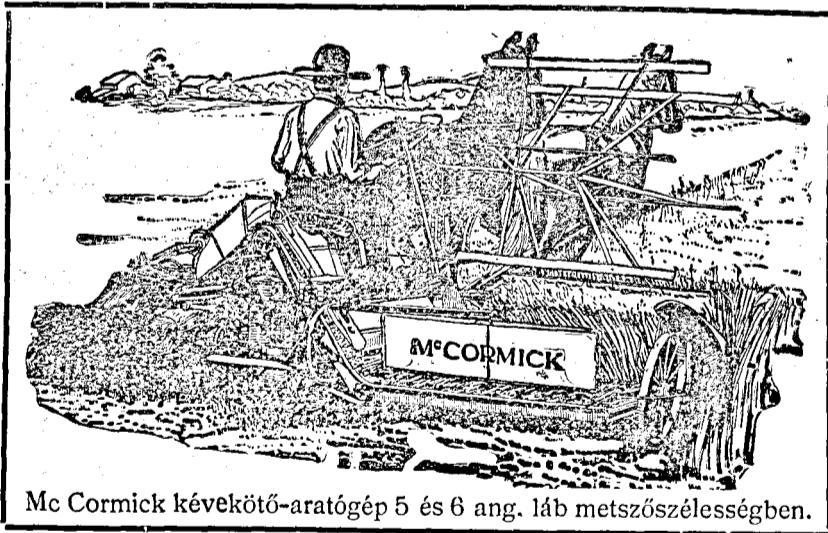
a mellett **vonóerőszükséglete a legkisebb,** és szab. kalászemelő-készülékével a legnehezebb fekvő gabonát is jobban aratja, mint a legjobb kéziarató.

Mc Cormick acél-szénagyűjtő.

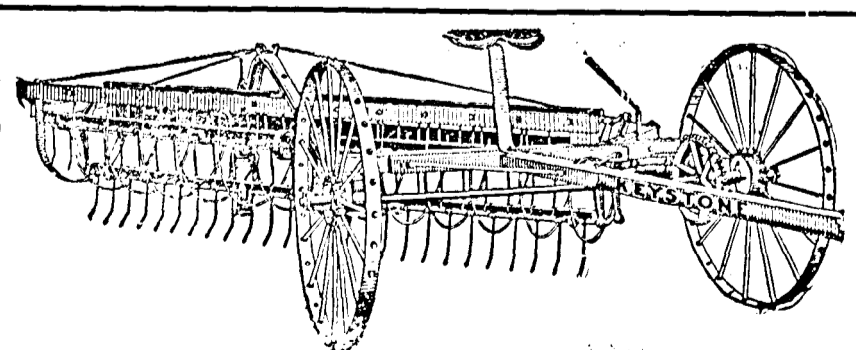
McCormick

Harvesting Machine Company
Igazgatóság és főraktár:
Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

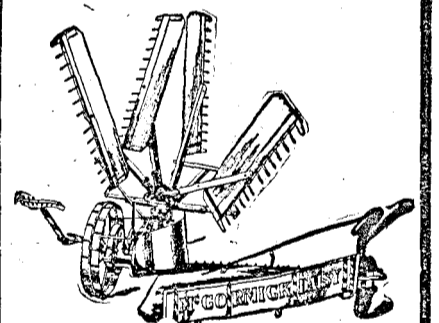
Mc Cormick kéve-kötő-aratógép 5 és 6 ang. láb metszőszélességben.

2098

„Sidelivery” egyesített szénagyűjtő és forgatógép.

Világhírű speciális gépeinkről kimerítő képes-leírásokat kívánságra szívesen küldünk.

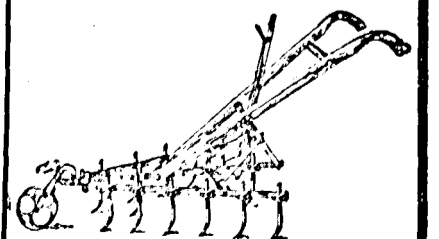

Mc Cormick „Daisy” marokrakó-aratógép.

„SIDELIVERY”
egyesített szénagyűjtő és forgató gépünk

az erdélyi viszonyoknak

kitűnően megfelel, mert a széna akár fűből, akár vetett takarmánynövényből készüljön is, az első napi száradás után felgyűjtethető és utána azonnal petrencézhető. Számos erdélyi és magyarországi gazdaság tapasztalatai a t. érdeklődőknek rendelkezésére bocsájtatnak.

Tengeri. Kapálócke.